

En søndag i helvede

En betinget fyreseddel til 93 kolleger kom som et chok for de tillidsvalgte

17
17

Det skete
i 2017

SIDE 16

Farvel til
weekendvagter

SIDE 12

Til bords med
dødsfjenden

SIDE 26

17/2017

22. DECEMBER

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Klaus Lange, kal@sl.dk
Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk
Malene Dreyer, mad@sl.dk
Kit Lindhardt, klt@sl.dk
Lea Holtze, lhe@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på socialpaedagogen.sl.dk/fagblad**Adresse**Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
nyhedsrum@sl.dk
socialpaedagogen.sl.dk**Læserbreve og kronikker**Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk**Annoncer**Sendes til annoncer@sl.dk
Se priser, formater, deadlines osv. på socialpaedagogen.sl.dk**Kommende deadlines**

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 2/2018, der udkommer i uge 5, er torsdag den 18. januar kl. 12. For tekstsiderannoncer er deadline til 2/2018 onsdag den 17. januar.

Redaktionen af 17/2017 er afsluttet den 14.12.2017

AbonnementAbonnementspris 2018:
840,00 kr. inkl. moms (17 numre)
Løssalg: 50,00 kr. + porto**Oplag**45.049 i perioden
1.7.16-30.6.17DANSKE MEDIERS
OPLAGSKONTROL**Produktion**

KLS Pureprint A/S

Forsidefoto

Rasmus Baaner

Klima-Neutral
TRYKSAG

Medlem af:

DANSKE MEDIER

KOMMENTAR

Gode rammer giver mere plads til høj faglighed – og dét giver ganske enkelt bedre liv for mennesker med handicap

Handicapområdet på den politiske dagsorden

Af Marie Sonne

Forbunds næstformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

2018 står for døren, og det er en oplagt mulighed for at kunne kigge tilbage på det år, som er gået – bl.a. ligesom vi gør i det blad, du lige nu holder i hånden.

Når jeg personligt skal se tilbage på 2017, er der mange billeder, der dukker op i mit hoved. Først og fremmest tænker jeg på alle de medlemmer, der arbejder på handicapområdet – og som hver eneste dag arbejder for at give mennesker med handicap et værdigt liv med mening. Jeg tænker på alle de smil og tilfredse medlemmer, jeg har mødt gennem året – og som har fortalt fantastiske historier om, hvor langt man når med socialpædagogik.

Men jeg tænker selvfølgelig også på de medlemmer, jeg har snakket med, som fortæller om arbejdsvilkår, der desværre ikke altid står mål med de faglige ambitioner, man har som socialpædagog. Og de forhold skal vi gøre noget ved. Vi skal selvfølgelig i 2018 arbejde videre med at forbedre arbejdsmiljøet og arbejdsvilkårene. For gode rammer giver mere plads til høj faglighed – og dét giver ganske enkelt bedre liv for mennesker med handicap.

Derfor har vi også skruet op, så vi i 2018 etablerer de sidste faglige selskaber. Dermed kommer vi op på hele tre faglige selskaber inden for handicapområdet: et på botilbudsområdet, et om beskæftigelse, uddannelse og aktivitetstilbud – og et om kommunikative og kognitive funktionsnedsættelser.

På den politiske bane har 2017 været præget af kommunalvalget, hvor vi for alvor fik sat handicapområdet på dagsordenen. Den indsats holder vi fast i. For handicapområdet skal ikke blot tales op. Vi vil også gøre vores for at sikre, at der er gode tilbud til borgerne. Derfor indleder vi det nye år med en politisk kampagne, som er rettet mod de nyvalgte kommunalpolitikere på social- og handicapområdet. Formålet er at få sagt pænt goddag til de nye politikere og gå i dialog med dem om deres ambitioner på handicapområdet. Kampagnen rundes af med en event i forbindelse med KL's Social- og Sundhedstopmøde i maj. Men den bliver også trædestenen for vores videre arbejde ude lokalt.

2018 er også året, hvor vi ved, at Børne- og Socialministeriet kommer med en plan for forbedring af den kommunale sagsbehandling. Det er noget, vi og andre organisationer har kaldt på i en årrække. For der er ingen tvivl om, at god sagsbehandling giver bedre videretale til det rigtige tilbud. Vi ved også, at børne- og socialministeren varsler nye magtanvendelsesregler på voksenområdet, og beskæftigelsesministeren har planer om et udspil omkring handicap og beskæftigelse. Det er alt sammen noget, vi vil sætte vores præg på.

Jeg vil hermed gerne sige tak for året, der gik, til alle jer medlemmer – med ønsket om, at I alle får en glædelig jul og et godt nytår.

INDHOLD

FOTO: RASMUS BANNER

04 OK 2018

OK-kravene er udvekslet, og mens KL og regeringen vil have bremsset den offentlige lønudvikling, møder lønmodtagersiden op til forhandlingerne om OK 2018 med krav om real-lønsfremgang – og med krav om en markant indsats for ligeløns- og lavtlønsområdet

06 ARBEJDSVILKÅR

En søndag aften i februar tikker lidt af en overraskelse ind i e-boksen hos 93 socialpædagoger i Hedensted Kommune. En betinget fyreseddel. Tillidsrepræsentanterne var mildest talt i chok

10 ARBEJDSMILJØ

Stress rammer offentligt ansatte

10 ERHVERVSEVNE

Dom underkender Ankestyrelsen

11 FORSIKRING

Tryk køber Alka: Hvad betyder det for dig?

12 ARBEJDSSTIDER

Mere struktur i hverdagen – og større kontinuitet i arbejdet med beboerne. Det er den nye virkelighed på krisecentret Svendbjerggård i Hvidovre, hvor medarbejderne har sløffet weekendvagterne

FOTO: REINER HANSEN

16 ÅRET DER GIK

Hvad har din fagforening udrettet i 2017? Vi bringer et udpluk fra resultattavlen

26 BANDER

Alt for mange begravelser. Alt for meget bandevold. Alt for mange svigt. César Cruz følte, at han måtte gøre noget for at bryde krigstilstanden i Oakland, hvor to rivaliserende latino-bander trak unge ind i kriminalitet og vold

30 SKAT

Undgå skattesmæk

30 PROJEKT

Litteratur skal styrke sårbare unge

31 NYTÅR

Hvad skal dit 2018 byde på?

32 PSYKIATRI

150 psykiatriske sengeplader fordelt

32 SOCIALT UDSATTE

Nye folk udpeget til udsattes råd

33 ANBRAGTE

Hver femte har store skolehuller

34 FORSKNING

Nyt om dokumentation i boenheder

34 PRINCIPAFGØRELSE

Vold er ikke nok til tvangsflytning

35 BØGER

OK 2018

Skal vores døtre nogensinde opleve reel ligeløn på arbejdsmarkedet, kræver det, at også politikerne tager ansvar og griber ind og bidrager til at få knækket kurven

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

Kravene er udvekslet, kampen er i gang

Tidsplan for OK-forhandlingerne

Her er køreplanen for OK-forhandlingerne – med alle forbehold for ændringer. Mellem de politiske forhandlinger er der løbende forhandlinger på embedsmandsplan. De enkelte organisationer forhandler desuden på endnu ikke fastlagte datoer.

De kendte datoer er:

- 5. januar:** 1. af tre politiske forhandlinger mellem KL og Forhandlingsfællesskabet.
- 12. januar:** Tilsvarende 1. af tre forhandlinger mellem KL regionerne.
- 14. februar:** Centrale forhandlinger med KL afsluttes.
- 20. februar:** Tilsvarende med regionerne.
- 28. februar:** Alle forhandlingerne mellem arbejdsgivere og forbund skal være afsluttet – ellers kan der varsles konflikt fra 1. april.
- Primo marts:** TR-stormøde om OK-resultatet
- Uge 10-12:** Urafstemning om OK-resultatet
- 28. marts:** Socialpædagogernes hovedbestyrelse godkender afstemningsresultatet.
- 1. april:** De nye overenskomster træder kraft.

Mens KL og regeringen vil have bremset den offentlige lønudvikling, møder lønmodtagersiden op til forhandlingerne om OK 2018 med krav om reallønsfremgang – og med krav om en markant indsats for ligeløns- og lavtlønsområdet

Af Lea Holtze, lhe@sl.dk, og Jens Nielsen, jni@sl.dk

Der er ikke noget med højtidlige håndtryk og blitzende pressefotografer. Udvekslingen af krav mellem lønmodtagere og arbejdsgivere på det offentlige område op til de kommende måneders OK-forhandlinger, der fandt sted 12. december, skete såmænd bare på mail. Men trods den nøgterne forretningsgang var kravudvekslingen startskuddet på de reelle forhandlinger om OK 2018.

Ganske vist har parterne følt hinanden på tænderne i de tekniske sonderinger og de mange forberedende møder og udvalgsarbejder, men nu kan der for alvor bides til bolle: Nu ved parterne også officielt, hvad modparten går efter.

Regeringen og KL møder op med et krav om at tøjle lønudviklingen på det offentlige område, som ifølge deres beregninger siden 2008 er løbet fra udviklingen på private område. Både regeringen og KL vil derfor have en større del af lønnen aftalt lokalt, og KL vil have lønmidlerne rettet mod områder, hvor der er særlige problemer med at rekruttere medarbejdere.

Men påstanden om, at de offentligt ansatte skulle være 'overlønnede', afviser Socialpædagogernes formand, Benny Andersen, pure:

– Det, der skete dengang, var jo, at vi som offentligt ansatte i kommuner og regioner efter mange års lønefterslæb indhentede lønudviklingen i den private sektor, så vi i dag har en lønudvikling, der faktisk følges ad. Når man lige vælger at bruge 2008 som udgangspunkt, er det for at få vist en lønudvikling, der passer ind i Finansministeriets udgiftspolitiske dagsorden om at finde

besparelser i den offentlige sektor. Men det holder ikke – det er usagligt og usandt, siger han.

Forhandlingsfællesskabet – og dermed Socialpædagogerne – møder på sin side op med krav om at forbedre reallønnen og sikre, at de offentlige lønninger fortsat netop følger de private.

'Den økonomiske krise er ovre. Det skal afspejles i OK18-resultatet. Ved OK18 skal der aftales generelle procentuelle lønstigninger, der forbedrer reallønnen for alle ansatte. Desuden skal der aftales midler til et ligeløns- og lavtlønsprojekt'. Sådan lyder indledningen på kravsbrevet fra Forhandlingsfællesskabet til KL, der også taler om et fokus på at skabe attraktive arbejdspladser for at sikre, at det offentlige også skal kunne rekruttere og fastholde medarbejdere i fremtiden.

Ligeløn – et første skridt

Mens kravet om generelle lønstigninger næppe kommer bag på nogen, er den sidste sætning om 'ligeløns- og lavtlønsprojektet' i kravsbrevet værd at bide mærke i.

'Intet mindre end historisk' – så store var ordene fra Benny Andersen, da det først i december stod klart, at Socialpædagogerne sammen med FOA, BUPL og Sundhedskartellet, der repræsenterer Dansk Sygeplejeråd og ti andre fagforbund, er blevet enige om at stille et krav om en særlig ligelønspulje ved de kommende overenskomstforhandlinger.

Målet er at gøre op med den skæve lønstruktur på arbejdsmarkedet – det vil sige gøre lønforskellen mellem de traditionelle mandefag og kvindedefag mindre.

Lønmodtagersiden har med forslaget om puljen aftalt at skævvride deres del af pengeposen, sådan at lavtlønsfagene får en forholdsmæssigt større del af de generelle lønstigninger.

Beløbsmæssigt er kravet som sådan ikke noget, der fylder så meget i den samlede pulje, der er at forhandle om. Men signalet om solidaritet mellem fagforbundene på tværs af fag, sektorer og nu også køn bør mane til eftertanke på Christiansborg, påpeger Benny Andersen:

– Nu har vi fra lønmodtagernes side taget det første vigtige skridt. Men skal vores døtre nogen-

sinde opleve reel ligeløn på arbejdsmarkedet, kræver det, at også politikerne tager ansvar og griber ind og bidrager til at få knækket kurven. Det er på tide, at der bliver handlet, siger han.

Allerede i september i år sendte de fire organisationer en fælles appel til Folketingets medlemmer om fra Christiansborg at afsætte en særlig ligelønspulje.

Ingen aftaler, hvis ikke...

Kravet om en særlig indsats på ligeløns- og lavtlønsområdet er et af elementerne i den 'musketered', som lønmodtagersiden møder op med denne gang.

Den omfatter ikke mindst også et krav om, at arbejdsgiverne skal gå ind i reelle forhandlinger om lærernes arbejdstidsaftale. Aftalen, der under stor ballade blev gennemført ved lov i forbindelse med OK 2013, har været genstand for fortsat kritik, og de 51 fagforbund i Forhandlingsfællesskabet er enige om, at ingen af dem indgår nogen

aftaler, før der er gang i reelle forhandlinger om arbejdstidsaftalen.

Endelig vil Forhandlingsfællesskabet også have den betalte frokostpause skrevet ind i overenskomsten som en del af arbejdstiden på de arbejdspladser, som hidtil har haft betalt frokostpause. Dette er en reaktion på, at statens arbejdsgivere tidligere på året luftede tanker om at sløjfe den betalte frokost.

I dagene efter kravudvekslingen begyndte OK-forhandlingerne på forskellige fronter. For Socialpædagogerne var første skridt en nærmere gensidig præsentation af kravene 21. december (efter deadline på dette blad), hvor både Forhandlingsfællesskabet og Socialpædagogerne mødtes med KL. I ugen efter nytår, 5. januar, finder den første politiske forhandling mellem Forhandlingsfællesskabet og KL sted. ■

Læs mere om OK 2018 og følg forhandlingsforløbet på www.sl.dk/ok2018

OK 2018

KL mødt med krav om familieplejer-OK

Socialpædagogerne har nu fremsat kravet om en overenskomst til familieplejerne over for KL. Det er på tide, og det må være i fælles interesse, lyder det fra formand Benny Andersen

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Vi rejser kravet på baggrund af et udtalt ønske fra vores medlemmer på området. 'De føler sig pressede på deres løn- og ansættelsesforhold'. 'Vi ser gang på gang, hvordan den nuværende aflønningsmodel [...] skaber usikre anbringelsesforløb'. 'En overenskomst vil sikre stabilitet i anbringelserne'.

Citaterne er fra det brev med krav om indgåelse af overenskomst for familieplejerne, som Socialpædagogerne nu har oversendt til KL.

Kravet er en overenskomst, der omfatter familieplejere med familiepleje som hovedbeskæftigelse, herunder kommunale familieplejere. Det sker parallelt med, men uafhængigt af, de

forestående forhandlinger om overenskomsterne på det offentlige område.

Men tingene hænger selvfølgelig nøje sammen, påpeger forbundsformand Benny Andersen:

– Som faglig organisation kan vi da ikke have, at familieplejerne som den eneste medarbejdergruppe står uden for den danske model. Det er principielt helt uacceptabelt – og det gør det jo ikke mindre graverende, når man tænker på den store og afgørende opgave, de løfter hver dag, siger han.

I kravsbrevet peger Socialpædagogerne bl.a. på, at partierne bag satspuljeaftalen (alle partier minus Enhedslisten) som en del af aftalen har givet håndslag på at drøfte vilkårene på anbringelsesområdet i foråret 2018, og i aftaleteksten hedder det bl.a., at drøftelserne skal 'omhandle aflønning af plejefamilier (i respekt for arbejdsmarkedets parter)'.

Derfor er det oplagt, at parterne selv finder en løsning, mener Socialpædagogerne. Forbundet 'forventer derfor, at vi samtidig med forhandlinger om OK 18 aftaler en køreplan for forhandlingerne om en overenskomst på familieplejeområdet', hedder det afsluttende. ■

Som faglig organisation kan vi da ikke have, at familieplejerne som den eneste medarbejdergruppe står uden for den danske model

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

Søndagen hvor helvede brød løs i Hedensted

ARBEJDSVILKÅR

En søndag aften i februar tikker lidt af en overraskelse ind i e-boksen hos 93 socialpædagoger. En overraskelse, som medlemmernes tillidsrepræsentanter ville ønske, de var blevet forbedret på. Her fortæller to af dem deres version af 'Hedenstedsagen'

Af Kit Lindhardt, kltf@sl.dk

Foto: Rasmus Baaner

På et af Café Cozys lyse trælaminateborde i den sydøstjyske stationsby Hedensted ligger lokalaviser fra forskellige datoer i første halvår af '17 spredt ud mellem tre hvide kaffekopper og en kande isvand.

– Det her må være den første artikel, der blev skrevet om sagen, siger Henrik Johansen, tillidsrepræsentant på bofællesskabet Syrenvænget i Juelsminde, og prikker med sin pegefingertip på en overskrift i Vejle Amts Folkeblad fra 18. februar.

'Fyrer alle socialpædagoger inden for voksenhandicap' står der med fed skrift på side 16.

Hedenstedsagen, som den er blevet døbt, tager fart på en højhellig søndag aften 5. februar i år. For tillidsrepræsentanterne startede sagen allerede inden da, og det kommer vi tilbage til.

Men på denne søndag aften får 93 socialpædagoger på voksenhandicapområdet i Hedensted Kommune en fyreseddel i e-boks. De bliver afskediget fra deres stillinger, men får tilbudt genansættelse, hvis de accepterer, at det bliver på ændrede vilkår. Kommunen vil fjerne et fleksibilitetstillæg og et risikotillæg, som for mange vil betyde en betydeligt lavere løn. Den besked bliver startskuddet til et højt usædvanligt forløb for medlemmernes fem tillidsrepræsentanter.

Socialpædagogen har sat to af dem stævne på Café Cozy til kaffe og en snak om, hvordan det var at være tillidsrepræsentant i en krisesituation, og hvordan de havde det med at navigere i spændingsfeltet mellem fagforening, arbejdsgiver, arbejdsplads, kolleger og medier.

Tre dages forspring

For tillidsrepræsentanterne begynder historien tre dage inden den berygtede besked i e-boks. Torsdag aften får de fem tillidsrepræsentanter en mail på et par linjer om, at kommunen er i gang med

en proces om at fjerne to af de ansattes tillæg. Det bliver ikke nævnt, at kommunen kun tre dage senere vil gå ud med nyheden til alle de ansatte. Derfor når ingen af tillidsrepræsentanterne at advare kollegerne.

– Der står i den mail, at der er en proces i gang med at opsiges de tillæg. Så går man jo ikke i panik og farer i blækhuset. Jeg tænker jo, at der kommer et udspil, vi bliver indkaldt til møde om det osv. Jeg overvejer slet ikke at informere mine kolleger om noget som helst på det tidspunkt, siger Henrik Johansen.

Heller ikke Jacob Heckmann, som er tillidsrepræsentant på bostedet Rugmarken i Hedensted, sætter noget i gang som følge af mailen torsdag:

– Jeg tænker, nå okay, det her kommer til at ske et godt stykke ud i fremtiden. Men hvis vi skulle have nået at informere vores kolleger, så skulle det have været om fredagen. Det vidste vi bare ikke.

De fem tillidsrepræsentanter går altså på weekend uvidende om, hvad der vil ske søndag.

Kaos-mandag

Det er ikke alle medlemmer, der har set opsigelsen i e-boks søndag aften. Til gengæld hører alle det mandag morgen, hvor beskeden spreder sig som løbeild i hele kommunen. Spørgsmålene og bekymringerne begynder at hagle ned over tillidsrepræsentanterne, mens uret allerede tikker ned til den dato, hvor de ansatte senest skal afgive svar til kommunen.

– Jeg læser det først mandag morgen. Jeg bliver ærligt talt chokeret. Kommunen kan jo godt opsiges de her tillæg, det er en ledelsesret. Men at det bliver gjort på den måde, og at det går så stærkt, det kommer fuldstændig bag på mig, siger Henrik Johansen.

Han har været tillidsrepræsentant i mindre end et år den mandag, hvor han får sin ilddåb.

Jacob Heckmanns første tanke er, hvorfor tillidsrepræsentanterne dog ikke er blevet inddraget lang tid forinden.

– Vi finder os selv på sidelinjen den mandag, helt uforberedte på de spørgsmål, der kommer. Vi har ikke nået at tænke konsekvens eller noget som helst andet, før vi står over for vores kolleger, der er chokerede over at skulle beslutte, om de skal ud og finde nyt job. Den proces var virkelig træls for os, siger Jacob Heckmann.

Han mener, at det havde gjort en kæmpe forskel, hvis tillidsrepræsentanterne havde haft mulighed for at sætte sig ind i konsekvenserne

Jeg læser det først mandag morgen. Jeg bliver ærligt talt chokeret. Kommunen kan jo godt opsiges de her tillæg, det er en ledelsesret. Men at det bliver gjort på den måde, og at det går så stærkt, det kommer fuldstændig bag på mig

Henrik Johansen,
tillidsrepræsentant
Syrenvænget

Jeg ved, at tillidsrepræsentanterne på de større steder med mange medarbejdere har været pressede, så snart de mødte ind på arbejde. De har været i skudlinjen og følt, at de skulle informere hele tiden i den periode

Jacob Heckmann, tillidsrepræsentant Rugmarken

Konsekvenserne af de nye vilkår

Hedensted Kommune har pr. 1. oktober sløjft to tillæg, som hidtil er givet til socialpædagoger på voksenhandicapområdet. Det ene er et sikringstillæg som kompensation for at arbejde med udadreagerende borgere. Det andet er et tillæg for at planlægge sin egen arbejdstid fleksibelt efter borgernes behov. I alt har 93 socialpædagoger fået begge eller et af dem.

Har man fået begge tillæg, går man 42.000 kr. ned i løn årligt. Har man kun haft sikringstillægget, går man ca. 21.000 kr. ned i løn årligt. Nogle af medarbejderne vil i stedet for ulempestillægget få tillæg for aften- eller weekendarbejde. Andre, som kun har dagvagter, vil derimod ikke blive kompenseret.

De penge, som de ansatte går ned i løn, skal bruges til kompetenceudvikling på voksenhandicapområdet. Ifølge Socialpædagogerne i Kreds Østjylland er det dog kritisabelt at bruge medlemmernes egne lønkroner på efteruddannelse. Der er endnu ikke præsenteret en plan for efteruddannelsen.

Frygten fra medarbejdere og Socialpædagogerne har været, at borgerne får en dårligere og mindre fleksibel indsats med mere faste arbejdstider. Chefen for social omsorg i kommunen har forsikret, at borgerne ikke vil kunne mærke nogen forskel.

forinden og for stille og roligt at forklare kollegerne, hvad der er op og ned.

– Vi ville gerne have sørget for, at vores bagland var bedre klædt på. Hvis vi var bedre forberedt, kunne vi have håndteret det meget bedre. Det kom som en tyv om natten, og det blev både vi og vores kolleger harme og frustrerede over, siger Jacob Heckmann.

Vi står sammen

I de følgende uger følger flere forhandlingsmøder mellem Socialpædagogerne og Hedensted Kommune, og tillidsrepræsentanterne sidder med ved bordet. Fra nu af skal medlemmerne ikke mangle information, og derfor kræver det mange timer og stor ihærdighed fra tillidsrepræsentanterne at få hevet svar ud af kommunen og få læst op på overenskomster og arbejdstidsaftaler.

De fem tillidsrepræsentanter giver håndslag på at hjælpes ad hele vejen og være lige meget med i processen, selvom et par af dem har langt flere berørte kolleger end de andre.

– Vi beslutter at gå til de samme møder og bakke hinanden op. Hvis jeg ikke bakker op her, så kan jeg jo heller ikke forvente hjælp fra de andre, hvis jeg står med røven i vandskorpen næste gang, siger Jacob Heckmann.

Svær TR-rolle

Rollen som tillidsrepræsentant – med arbejdsgiveren på den ene side og fagforeningen på den anden – bliver bragt op flere gange i løbet af samtalen om Hedenstedsagen på Café Cozy.

Ifølge Jacob Heckmann føler tillidsrepræsentanterne sig som en lus mellem to negle flere gange det forår.

– Vi er repræsentanter for Socialpædagogerne som ansatte i Hedensted Kommune. Det kan være ret svært at navigere i, når man er en del af to parter, der ligger i forhandling med hinanden. Det var ikke nemt at skulle veksle mellem at være en god og loyal medarbejder, som jo har en klar interesse i, at bostedet fungerer, og være kritisk over for arbejdsgiveren som fagforeningens mand, siger han.

Tillidsrepræsentanterne har også svært ved at tage TR-hatten af og være almindelige medarbejdere i de uger, hvor 'der skal slukkes ildebrænde'.

– Vi skrev mails til vores kolleger, hver gang der var noget nyt i sagen. Alligevel kom der ofte spørgsmål i løbet af hverdagene, og så er det altså svært at sige, at lige nu er jeg ikke tillidsrepræ-

sentant. I den tid var vi tillidsrepræsentanter hele tiden, siger Henrik Johansen.

– Jeg ved, at tillidsrepræsentanterne på de større steder med mange medarbejdere har været pressede, så snart de mødte ind på arbejde. De har været i skudlinjen og følt, at de skulle informere hele tiden i den periode, tilføjer Jacob Heckmann.

Fristen nærmer sig

De 93 medlemmer skal senest 27. februar kl. 08.00 beslutte, om de vil overgå til de nye vilkår eller lade sig opsigte. På et møde med en række medlemmer ca. 14 dage inden fristens udløb bliver det besluttet at gå til medierne med historien. Det bliver Henrik Johansen, der som tillidsrepræsentant skal udtale sig om medarbejdernes frustration og utilfredshed med kommunens måde at håndtere sagen på.

Med en god portion nervøsitet i maven lader Henrik Johansen sig interviewe til Horsens Folkeblad, som bringer en artikel med hans citater 10 dage inden fristens udløb: 'Medarbejderne er rystede, kede af det og uforstående. Det handler om respekt for vores arbejde og respekten for os som mennesker. Man er oprigtigt overrasket over fremgangsmåden (...). Man føler simpelthen ikke, at det har været en ordentlig måde at gribe det an på', siger han bl.a. i artiklen.

Efterfølgende kommer der mange flere artikler om sagen i de lokale ugeaviser. Den daglige omtale i medierne presser tydeligvis de ansvarlige i kommunen, for tre dage inden fristen bliver fyringerne trukket tilbage.

24. februar får de 93 socialpædagoger en skriftlig undskyldning fra René G. Nielsen, chef for social omsorg i kommunen. 'Det er på ingen måde i orden, at nogle af jer har modtaget en opsigelse med henblik på genansættelse via e-boks. Det kan jeg kun beklage og sige undskyld for. (...) Der skulle naturligvis have været en ordentlig dialog med ledere og tillidsvalgte', lyder det i brevet.

Efter forhandlinger med Socialpædagogerne og tillidsrepræsentanterne ender det med, at de nye vilkår først træder i kraft efter seks måneder i stedet for efter tre, og at de ansatte kan vælge at lade sig opsigte af kommunen, hvis de ikke kan acceptere de ændrede vilkår.

Tid til eftertanker

Samarbejdet mellem tillidsrepræsentanterne og Socialpædagogernes Kreds Østjylland om at tolke de nye arbejdstidsregler og informere kol-

CHOK Begge tillidsrepræsentanter, Henrik Johansen (tv) og Jacob Heckmann, følte, at den betingede fyring, der tikede ind hos medlemmerne en søndag aften i februar, kom som en tyv om natten. De fik aldrig mulighed for på forkant at forklare kollegerne, hvad der var op og ned i sagen.

legerne via forskellige møder har generelt været godt og givende. Men Jacob Heckmann og Henrik Johansen har efterfølgende undret sig over, at kredsen ikke gav dem et 'heads-up' om, at der var noget på vej, så snart kredsen selv vidste det mindste.

– Det er selvfølgelig kommunens ansvar at informere os rettidigt. Men det undrer os, at kredsen ikke har presset på for, at vi som tillidsrepræsentanter – fagforeningens repræsentanter på de berørte arbejdspladser – blev involveret tidligere, siger Jacob Heckmann.

I en situation som denne har man som tillidsrepræsentant behov for at få råd og vejledning af kredsen til, hvordan man bedst griber sådan en opgave an, mener Henrik Johansen og Jacob Heckmann.

– Vi skulle have haft et opkald, hvor de forklarede os, hvad der kommer til at ske, og hvad vi skal gøre i forhold til medlemmerne, siger Henrik Johansen.

Kredsformand Gert Landergren Due kan godt forstå, at tillidsrepræsentanterne har savnet oplysninger. Men ifølge ham kom det også bag på kredsen, at kommunen sendte et fyringsvarsel i e-boks den søndag i februar.

– Vi havde ikke kendskab til, at det ville ske. Vi vidste kun, at der var en drøftelse i gang, men vi vidste ikke, at der var truffet en beslutning. Vi kan ikke gå ud og orientere hver gang, vi taler med en leder eller politiker, der overvejer at gøre et eller andet. Det er dem, der træffer en beslutning, som har informationspligten. Ellers ender det med, at vi kommer til at løbe med halve eller kvarte vinde, siger han.

Guld værd

Kredsen har kvitteret for tillidsrepræsentanternes store arbejde i forbindelse med sagen ved at tildele dem Socialpædagogerne Østjyllands pris, som uddeles hvert andet år. Ifølge Gert Landergren Due har de fortjent prisen for at have lavet et gedigent stykke fagforeningsarbejde.

– Det har været en meget stærk og vedholdende TR-gruppe, som har taget sig af medlemmerne og forsvaret deres rettigheder. Det har været guld værd at have dem med til forhandlinger med kommunen, fordi de har kunnet bidrage med viden om, hvad de ændrede vilkår får af konsekvenser for medlemmerne og for borgerne. Når jeg har talt med medlemmerne, har jeg oplevet, at de har følt sig godt orienteret og repræsent-

ret – og det er i høj grad tillidsrepræsentanternes fortjeneste, siger kredsformanden.

På Café Cozy er den sorte kaffe gledet ned. Mens Jacob Heckmann får sin jakke på, og Henrik Johansen pakker de gamle lokalaviser ned i sin rygsæk, bliver de enige om, at selvom sagen til tider har fyldt lige lovligt meget og hængt dem langt ud af halsen, så har den mest af alt været 'sindssygt lærerig'. ■

ARBEJDSMILJØ

Stress rammer offentligt ansatte

Ansatte i den offentlige sektor plages af stresstegn som følge af arbejdspress. Det viser en undersøgelse, der afslører sammenhæng mellem faglig medbestemmelse og trivsel

Af Klaus Lange, kal@sl.dk

Meget alarmerende tal. Sådan lyder det fra Socialpædagogernes formand, Benny Andersen, som reaktion på en ny undersøgelse, der viser, at alt for mange offentligt ansatte

oplever, at deres nattesøvn bliver ødelagt, eller at de udvikler andre symptomer på stress, fordi de føler sig pressede på arbejdet.

I undersøgelsen, der er gennemført af Megafon blandt 2.851 offentligt ansatte fra 25 forskellige faggrupper, melder 40 pct. af de adspurgte, at de inden for det seneste halve år har ligget søvnløse på grund af arbejdsrelateret stress. Hver tredje har oplevet hukommelses- og koncentrationsbesvær og hovedpine – mens en lige så stor del melder, at de har nedprioriteret sociale relationer af samme årsag.

– Det er nogle meget alarmerende tal, som peger på et vigtigt problem – nemlig at der mange

steder på de offentlige arbejdspladser er for få ressourcer til at løse opgaverne. Og det får man det som medarbejder skidt af, for vi går jo allesammen på arbejde for at kunne bruge vores faglighed og se den virke til gavn for en masse mennesker, siger Benny Andersen.

Indflydelse er vigtigt

Ifølge undersøgelsen har graden af stress en tæt sammenhæng med, hvor gode muligheder de ansatte oplever, at de har for at udfolde deres faglighed, og hvor stor indflydelse de har på forandringer på arbejdet. Jo mere indflydelse og råderum, desto færre stresssymptomer.

87 pct. af den gruppe, der oplever, at de ikke har indflydelse på forandringer, har haft symptomer på stress. Det samme gælder for godt halvdelen af dem, der oplever en høj grad af indflydelse.

Af dem, der oplever slet ikke at have råderum til deres egne faglige skøn, er det 100 pct., der har oplevet symptomer på stress.

– Denne undersøgelse er også et vink til lederne ude på arbejdspladserne. For der ligger en vigtig ledelsesopgave i at sikre, at de ansatte inddrages og kan bruge deres faglighed. Det tjener både arbejdspladsen, borgere og samfundet som helhed, siger Benny Andersen. ■

ERHVERVSEVNE

Dom underkender Ankestyrelsen

Pædagogers erstatning for erhvervsevnetab skal ikke sættes ned, fordi hun vurderes som 'særligt psykisk sårbar', fastslår ny dom

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Er det psykisk belastende arbejdsforhold, der gør en medarbejder syg og berettiget til erstatning? Eller kan man fra myndighedernes side vurdere, at skadelidte selv bærer risikoen for egen sårbarhed? Det er sagens kerne i en ny dom, hvor Retten i Sønderborg har underkendt en afgørelse fra Ankestyrelsen.

Sagen handler om en pædagog, der arbejdede på en skole med en specialklasse for børn, hvoraf nogle ofte var udadreagerende. Pædagogen var gennem flere år løbende udsat for episoder med slag, spyt, råben, trusler og kasten med inventar, og hun blev sygemeldt i efteråret 2010.

Sygdommen blev anmeldt som formodet arbejdsbetinget, og psykiatere undersøgte pædagogen og vurderede bl.a., at hun havde en ængstelig personlighedsstruktur præget af konflikt-skyhed og nærtagenhed. Hun blev behandlet for både den arbejdsbetingede belastningsreaktion og den forudgående personlighedsstruktur – men forløbet endte med, at hun ikke fik genskabt erhvervsevnen eller fandt anden beskæftigelse.

Ankestyrelsen anerkendte, at pædagogen havde pådraget sig en arbejdsbetinget lidelse, men afslog, at hun skulle være berettiget til méngodtgørelse eller erstatning for erhvervsevnetab. Begrundelsen var, at 'den forudgående personlighedsforstyrrelse var den væsentligste årsag til funktionsnedsættelsen', og at de arbejdsmæssige belastninger 'ikke var egnede til at medføre psykisk sygdom hos personer, som ikke i forvejen er særligt psykisk sårbare'.

Vigtig for socialpædagoger

BUPL lagde sag an på pædagogens vegne, og nu har Retten i Sønderborg altså underkendt Ankestyrelsen. Retten lagde bl.a. vægt på, at pædagogen havde været velfungerende arbejds-

mæssigt i adskillige år på den pågældende skole.

Sagen er også relevant for socialpædagoger, vurderer arbejdsskadekonsulent i Socialpædagogerne Eva Schramm.

– Sagen viser, at det er arbejdsskadesystemet, som skal bevise, at nogen andet end selve arbejdsskaden helt eller delvist er årsag til tabet af erhvervsevne. Hvis denne bevisbyrde ikke løftes, så skal borgeren have fuld erstatning, siger hun.

I den konkrete sag påpeger Elmer Advokater, som har ført sagen, at skadelidte ikke anede, at hun skulle være særlig sårbar eller lide af nogen egentlig psykiatrisk lidelse, før hun efter mange års psykisk belastende arbejdsforhold blev sygemeldt og varigt psykisk påvirket. ■

FORSIKRING

De oplysninger, jeg har, er, at de aftaler, vi har med Alka, indtil videre kører videre som hidtil. På den måde får det ingen betydning for medlemmerne i første omgang. Min bekymring går på, hvad der kommer til at ske om fem eller 10 år

Benny Andersen, formand, Socialpædagerne

Tryg køber Alka: Hvad betyder det for dig?

Danmarks største forsikringsselskab, Tryg, har indgået aftale med Alkas aktionærer om at købe deres aktier for 8,2 mia. kr. Socialpædagogernes lønforsikring og andre medlemsfordele er i første omgang fredet, lyder det

Af Lea Holtze, lthe@sl.dk

Rygterne om det potentielle salg af forsikringsselskabet Alka har svirret i noget tid. Og uroen omkring salget nåede da også at sprede sig blandt LO's medlemsforbund, herunder Socialpædagerne, inden salget blev bekræftet mandag den 4. december i en pressemeddelelse fra Tryg. Her fremgik det, at Tryg har indgået aftale med aktionærerne om at købe forsikringsselskabet for 8,2 mia. kr.

En stor del af Alkas kunder er medlemmer af faglige organisationer, der – ligesom Socialpædagogernes medlemmer – tilbydes rabatornninger på forsikringer. Socialpædager-

nes medlemmer er bl.a. garanteret en lønforsikring for 46 kr. om måneden som supplement til dagpengene, hvis de bliver arbejdsløse.

Og Tryg forsikrer, at medlemmerne af de forbund, Alka samarbejder med, stadig vil være sikret 'attraktive kollektive forsikringsordninger'. Salget af Alka får dermed ikke indflydelse på Socialpædagogernes medlemmers forsikringsforhold i foreløbig de næste fem år.

– Tryg ønsker at fortsætte Alkas forretningsmodel med at tilbyde konkurrencedygtige priser til forbundsmedlemmerne. Vi har i forbindelse med salget fået sikkerhed for, at præmien på vores medlemmers nuværende forsikringer en årrække ikke stiger mere, end pris- og skadeudviklingen eller individuelle forhold tilsiger, siger Kim Simonsen, der er bestyrelsesformand i Alka og formand for HK, som er en af Alkas største aktionærer, i pressemeddelelsen.

Vil videreføre værdier

Historien om Alka går tilbage til 1903, hvor en kreds af ledere i fagbevægelsen stiftede Arbejdernes Livsforsikring, som i 1944

blev til Alka Forsikring. Trygs administrerende direktør Morten Hübbe udtaler, at Tryg vil videreføre det værdigrundlag, som samarbejdet mellem Alka og de faglige forbund er baseret på.

– Tryg har erfaring med at tilbyde attraktive forsikringsordninger til faglige organisationer, og vi kender værdien af samarbejdet og de forpligtelser, vi påtager os over for forbundsmedlemmerne, siger han.

Mere end 50 pct. af Alka er ejet af fagforeninger i LO's medlemsforbund, bl.a. 3F, HK og FOA. Socialpædagerne er ikke medejere af Alka og har derfor kun kunnet følge salget i medierne.

Men salget af Alka overrasker og bekymrer forbundsformand Benny Andersen.

– De oplysninger, jeg har, er, at de aftaler, vi har med Alka, indtil videre kører videre som hidtil. På den måde får det ingen betydning for medlemmerne i første omgang. Min bekymring går på, hvad der kommer til at ske om fem eller 10 år, siger han og fortsætter:

– Alka går jo fra at være ejet af fagforeninger til at være et børsnoteret selskab, der skal tjene penge til sine aktionærer.

Og vores kollektive lønforsikring er jo ikke et guldæg for selskabet, men er primært sat i verden for at skabe tryghed for vores medlemmer.

Kapitalstærk ejer

Alkas bestyrelsesformand begrunder salget med, at der stilles stigende krav til forsikringsbranchen i de kommende år – fx hvad angår it-systemer, automatisering af sagsbehandling, brugen af kunstig intelligens, regulering af kapitalforhold og krav til håndtering af personfølsomme data. Derfor er det nødvendigt med en større ejer, der har kapital til at møde fremtiden.

Det rationale kan Benny Andersen for så vidt godt forstå. Men som forbundsformand er han først og fremmest optaget af, at salget ikke må gå ud over medlemmerne.

– Vi skal selvfølgelig have en dialog med Tryg, når det er faldet på plads, i forhold til de aftaler, vi har, så vi kan finde fælles fodslag fremadrettet, siger han.

Købet forventes at blive gennemført senest i andet kvartal af 2018 med forbehold for de nødvendige myndighedsgodkendelser. ■

ARBEJDS TIDER

Weekendvagter var en kæp i hverdagshjulet

Tidligere var det socialpædagoger, der sørgede for beboernes lørdagsbrunch på krisecentret Svendbjerggård. Nu må beboerne selv tage initiativ og stå med fingrene i bolledejen. Socialpædagogernes weekendvagter er nemlig sløjftet – for beboernes skyld

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk
Foto Søren Kjeldgaard

Vi oplevede, at den vigtige kontinuerlige indsats blev sat på stand-by, når personalet havde fri i hverdagene. Det var ikke til gavn for beboerne, som havde brug for strukturen

Lise Jordahn, forstander, Svendbjerggård

Bedre struktur i hverdagen, større kontinuitet i arbejdet – og mere frihed for beboerne til at se venner og pleje netværket i weekenden. Det er den nye virkelighed på Frelsens Hærs Krisecenter Svendbjerggård i Hvidovre, efter at medarbejderne i år har fået nye arbejdstider.

Et forsøg med at give alle socialpædagogerne fri i weekenderne viste sig at være så stor en succes, at forstander Lise Jordahn har besluttet at gøre den nye måde at arbejde på permanent.

Ideen til at droppe weekendvagterne opstod, da hun som ny forstander på stedet kunne se, at det forstyrrede borgernes hverdag, at pædagogerne havde fri to dage midt på ugen, når de havde haft vagt i weekenden.

– Vi oplevede, at den vigtige kontinuerlige indsats blev sat på stand-by, når personalet havde fri i hverdagene. Det var ikke til gavn for beboerne, som havde brug for strukturen, siger Lise Jordahn.

Større fokus i hverdagene

Svendbjerggård er et kombineret krisecenter og herberg med plads til 29 voksne og deres eventuelle børn. Der kan være både kvinder og mænd, som vil væk fra et voldeligt forhold, ligesom der kan være mennesker, der har taget en social

deroute efter en skilsmisse. Der kan også være unge, som udover at være boligløse også har problemer med stoffer eller alkohol, mangler et netværk eller helt har mistet modet. Kort sagt er der mange forskellige mennesker, som af mange forskellige årsager har brug for at lære, hvordan de får dagligdagen til at fungere – og brug for støtte til at komme videre i livet.

De fleste af beboerne har forpligtelser i hverdagene. Nogle skal have kontakt til jobcenteret, andre til kommunen – og nogle skal op og på arbejde eller aflevere børn. Alle beboerne har tilknyttet en fast socialpædagog, som kender deres rutiner, aftaler og mål for opholdet, og som støtter dem i at følge planen og få tingene gjort.

Men i tiden før, de nye arbejdstider blev indført, var pædagogerne ikke altid på arbejde i hverdagene – og det betød, at der ikke altid blev fulgt op eller fulgt til dørs. Oplevelsen var, at tingene kunne gå i stå i flere dage, indtil den faste socialpædagog var tilbage.

– Det giver meget mere mening at være på arbejde, når vores samarbejdspartnere som skoler, jobcentre, andre organisationer og idrætsforeninger også er på arbejde. På den måde kobler vi os stærkere til den hverdag, der foregår ude i det omgivende samfund, og som beboerne skal ud og være en del af igen senere, siger Lise Jordahn.

Misforstået omsorg

Randi Ringgaard Christoffersen og Henriette Jespersen er begge socialpædagoger på Svendbjerggård. De fortæller, at de har fået nemmere ved at holde fast i den gode udvikling hos beboerne, når de er på arbejdspladsen alle hverdage.

Som eksempel nævner de en ung mand, som kom til Svendbjerggård, fordi han var hjemløs, var røget ud af flere uddannelser og havde det svært psykisk. På Svendbjerggård fortsatte hans liv i stand-by-tilstand. Der blev ikke stillet høje

HVERDAGSLØFT Hos de tre kolleger Henriette Jespersen (tv), Randi Ringgaard Christoffersen (i midten) og Lise Jordahn, er der bred enighed om, at beboerne har fået en bedre hverdag med mere struktur, efter at medarbejderne på Svendbjerggård har droppet weekendvagterne.

SELVHJÆLP 'Kunsten i socialpædagogik er at hjælpe så lidt som muligt – men så meget, som det er nødvendigt. Det er en balance', lyder det fra Randi Ringgaard Christoffersen, som er socialpædagog på krisecentret Svendbjerggård.

krav til ham, fordi han jo havde det svært. Hvis hans faste socialpædagog ikke var på arbejde, fik han lov til at blive i sengen, hvis han helst ville det.

Men det har ændret sig siden.

– Vi fik lagt en ny plan sammen med ham med klare mål, og vi støttede ham ved at vække ham om morgenen og blive ved med at banke på døren, til han kom ud af fjerene. Det hjalp meget, at jeg gjorde det samme hver morgen fra mandag til fredag. Han har fortalt mig, at han ikke var kommet videre, hvis jeg ikke havde været så insisterende, siger Randi Ringgaard Christoffersen og tilføjer, at borgeren i dag er i beskæftigelse og har fået et sted at bo.

Også personalets muligheder for at mødes omkring enkelte beboere for at drøfte opholdsplaner eller særlige indsatser er blevet bedre. Tidligere kunne det være tæt på umuligt at finde datoer, hvor et helt team var på arbejde. Dermed blev der ikke handlet så hurtigt, som man gerne ville.

Tid til at pleje netværket

Weekenderne på Svendbjerggård ser også markant anderledes ud med de nye arbejdstider. I dag skal beboerne fx selv tage initiativ til lørdagsbrunch, hvis de vil have det, mens det førhen var personalet, der stod for at arrangere den fælles aktivitet. Efter de nye arbejdstider er det ifølge socialpædagogerne sket et par gange, at brunchen ikke er blevet til noget. Men så kommer beboerne alligevel til at savne det nok til, at de får det op at stå ugen efter.

– Vi forsøger at give ansvaret tilbage til beboerne. Tidligere har vi måske gjort dem en bjørnetjeneste ved at hjælpe dem med noget, som de ville have fået mere ud af at klare selv. Kunsten i socialpædagogikken er at hjælpe så lidt som muligt – men så meget, som det er nødvendigt. Det er en balance, siger Randi Ringgaard Christoffersen.

Tidligere var weekenderne fyldt med planlagte aktiviteter, og det betød, at beboerne ikke selv tog initiativ til at tage ud af huset og være sammen med venner og familie.

– Vi havde mange beboere hjemme, som syntes, det var fantastisk at være her og bage boller og lave bål i haven osv. Men det gjorde jo, at de ikke kom ud i verden og i kontakt med det netværk, de har, siger Henriette Jespersen.

For første gang i år bliver der heller ikke holdt juleaften eller nytårsfest på krisecentret, fordi beboerne skal holde det der, hvor de har relationer. Hvis de ikke har et netværk, kan de fx være hos Frelsens Hær eller andre organisationer, som holder jul.

– Nu bor de her, men om et års tid kan det være, at de bor alene. Det skal vi forberede dem på. Det er vigtigt, at vi ikke er en beskyttelse eller et værn mod omverdenen, men derimod en hjælp til at møde den, siger Lise Jordahn.

Der er stadigvæk personale til stede i weekenderne – typisk psykologi- og socialrådgiverstuderende – hvis opgave er at skabe sikkerhed og tryghed og hjælpe med enkelte praktiske ting. ■

ÅRET DER GIK

DET SKETE I 2017

Hvad har din fagforening udrettet i 2017? Vi bringer et udpluk fra resultattavlen

Af Malene Dreyer, Lea Holtze, Runa Adriane Larsen, Kit Lindhardt og Tina Løvbom Petersen. Foto: Nils Lund Pedersen, Rasmus Baaner, Søren Kjeldgaard, Søren Vestergaard Nielsen, TV2, Lars Wittrock, Tao Lytzen, Michael Drost Hansen, Martin Bubandt, Ricky John Molloy, Jens Dresling / Ritzau og Colourbox

279

MEDLEMSARRANGEMENTER – 13 MED JULETRÆER OG JULEKNAS

Den kendte psykologiprofessor Svend Brinkman har holdt foredrag om det diagnosticerede liv. Familievejleder Lola Jensen har fortalt om plejefamiliers svære balance mellem at være familie og professionelle.

Og rebellen fra Langeland har delt sit syn på det offentlige system. Det er bare nogle af de flere hundrede medlemsarrangementer, som kredsene har indbudt jer medlemmer til i året, der er gået.

NYE JOB PÅ VEJ I PSYKIATRIEN

Først var der bekymrede miner. Et lovforslag fra regeringen om socialpsykiatriske afdelinger fik skarp kritik fra bl.a. Socialpædagerne for at åbne op for unødigt tvang. Politikerne lyttede, lovforslaget blev fejlet af bordet – og i sommer vedtog Folketinget en ny aftale, som viste langt bedre takter. Aftalen betyder, at der oprettes 150 nye særlige psykiatriske sengepladser målrettet mennesker med svære psykiske lidelser, et samtidigt misbrug og en udadreagerende adfærd. Derfor er der nu hundredevis af job på vej i psykiatrien, hvoraf mange kalder på socialpædagogisk faglighed.

ÅRET DER GIK

SNART I MÅL MED ALLE FAGLIGE SELSKABER

I år er der oprettet tre nye faglige selskaber, så der nu alt eksisterer fem faglige selskaber. To af de nye faglige selskaber havde i 2017 premiere på hver sin medlemskonference – med deltagelse af i alt 265 medlemmer, der blev klogere på henholdsvis 'Udviklingstendenser og nye veje i social- og behandlingspsykiatri' og 'Læring og mestring'. I 2018 bliver det sjette og sidste af Socialpædagogernes faglige selskaber skudt i gang.

68.255.276

Så mange kroner er der givet i erstatning til medlemmer i de arbejdsskadesager, som Socialpædagogerne har afsluttet i årets ni første måneder. Langt hovedparten, knap 60 mio. kr., er gået til erstatning for tab af erhvervsevne, mens knap seks mio. kr. dækker mén. De resterende erstatningskroner er fordelt på svie og smerte samt tabt arbejdsfortjeneste.

DE RØRTE OS I 2017

LIAM

– Jeg tror ikke, at der er nogen forældre, som ikke ønsker at have deres børn derhjemme, siger Christina Møller og holder inde lidt, mens hun vejer sine ord meget nøje.

– Men hvis Liam ikke havde Granbohus, så kunne han nok ikke bo derhjemme, konstaterer hun og ryster lidt opgivende på hovedet.

Måske var du en af de 260.000, som dette efterår så Christina i øjnene på Socialpædagogernes Facebookside, mens hun fortalte om den hjerteskrærende beslutning, det er for en mor at bede om aflastning til sit handicappede barn?

I så fald så du også hendes otteårige søn Liams begejstrede smil, da han legede med Signe Kongso på aflastningstilbuddet Granbohus. Og du oplevede, hvor rolig Liam blev, da Signe kyssede ham blidt godnat.

– Det er livskvalitet for Liam, sagde hans mor.

ÅRET DER GIK

154

MIO. KR. SKAL FOREBYGGE HJEMLØSHED

Efter en rigtig dårlig nyhed i september om, at antallet af unge hjemløse er fordoblet på to år, er der heldigvis begyndt at ske noget positivt på den politiske front. 154 mio. kr. er der afsat i årets satspuljeaftale, hvor politikerne særligt vil fokusere på modellen Housing First – fordi det er en metode, der virker.

Tidligere på året var Socialpædagogerne med til at arrangere en konference om hjemløshed på Christiansborg. Her luftede forbundsformanden for første gang tanken om et 'regelhelle', som handler om, at hjemløse skal fredes for de mange regler, som spænder ben for dem.

869

MEDLEMMER
FIK GAVN AF
LØNFORSIKRINGEN

Knap 10 mio. kr. i alt er der udbetalt til medlemmer fra Socialpædagogernes lønforsikring i 2017 – det har 869 medlemmer haft glæde af. I gennemsnit bliver der udbetalt 3.200 kr. pr. måned fra lønforsikringen til medlemmerne oven i dagpengene.

OK 2018
SKUDT I GANG

'Løn for satan. Løn, løn, løn og meget mere i løn'. Sådan lød det insisterende på et af de 849 postkort, medlemmerne har sendt til forbundet med krav til de kommende overenskomstforhandlinger. Bedre løn var et krav på hele 503 af postkortene. Socialpædagogernes endelige krav blev udtaget 3. oktober efter input fra en lang række medlemsmøder, indstillinger fra kredsene – og medlemmernes postkort. Kravet om en forbedring af reallønnen er da også med, når forhandlingerne om en ny overenskomst går i gang i det nye år.

– Løn står først, og løn står højest på dagsordenen, konstaterede Benny Andersen i oktober.

Desuden bliver overenskomst for familieplejere et selvstændigt krav i forhandlingerne med KL.

2017 var også året, hvor privatansatte medlemmer fik ny overenskomst indgået mellem Socialpædagogerne og Dansk Erhverv – og i den overenskomst blev parterne enige om bl.a. mere frihed ved barns sygdom, ny seniorordning og højere ulempeydelse.

ÅRET DER GIK

DIT KRYDSDERES LIV

590.000 danskere mødte i efteråret Kim, Liam og Helene på Facebook. Kim, Liam og Helene er tre mennesker med handicap, og de indgik i Socialpædagogernes kommunalvalgskampagne. Kampagnen satte fokus på, at støtte til mennesker med handicap er kernevelfærd.

Forbundet lavede også en socialpolitisk kandidattest, der hjalp vælgere til at finde kandidater med fokus på socialpolitik. 27.770 vælgere tog kandidattesten. Det svarer nogenlunde til antallet af indbyggere i fx Billund eller Herlev Kommune.

400

Så mange opkald har Socialpædagogernes job- og karriererådgivning fået fra jer medlemmer i 2017. Efter en prøveperiode er rådgivningen i år gjort permanent.

DE RØRTE OS I 2017

JØRN

– Jørn gik til grunde, uden at nogen gjorde noget. Vi var helt tyndslidte. Og vi manglede nogen at dele ansvaret med.

Så kort kunne den tidligere familieplejer Lilli Bach ride den ulykkelige historie om plejebarnet Jørn op i TV2-dokumentaren 'Mors lille dreng – på egne ben'.

Jørn blev landskendt i 1998, hvor han som baby blev fulgt af et kamerahold, der viste, hvordan hans forældre ikke magtede at tage sig af ham – og hvordan han til sidst blev anbragt hos Lilli og hendes mand Uffe. Senere fik Jørn konstateret ADHD, autisme og alvorlige personlighedsforstyrrelser. Derfor havde han brug for massiv støtte ved overgangen til voksenlivet. Men da TV2 i år fulgte op på historien, viste det sig, at plejefamilien og Jørn var blevet svigtet af kommunen.

ÅRET DER GIK

FODEN INDEN FOR PÅ DEMENSOMRÅDET

– Socialpædagoger kan noget, som få andre kan. Hvad enten de arbejder med børn, handicappede eller demente borgere, består deres arbejde i at stille sig til rådighed for et andet menneske og se, hvad det menneske har brug for.

Sådan sagde Ellen Sørensen, teamleder i plejecentret Eshuset i Esbjerg, da Socialpædagogen interviewede hende i marts måned. Og den holdning er hun langt fra alene om. 2017 blev nemlig året, hvor socialpædagoger for alvor fik foden inden for på ældre- og demensområdet.

I foråret afholdt Socialpædagogerne desuden en demenskonference. Her blev deltagerne bl.a. præsenteret for en ny hvidbog om demens og socialpædagogik. Den beskriver et skift inden for demensområdet, hvor socialpædagoger bliver mere og mere efterspurgt – fordi mennesker med demens har brug for en socialfaglig indsats for at bevare et værdigt liv.

538

Så mange gange er Socialpædagogerne og forbundsformand Benny Andersen blevet omtalt eller citeret i andre medier i perioden fra 1. januar til 1. december i år.

THE FINEST JOB IN THE WORLD

Op mod 600 socialpædagoger fra 25 lande var i foråret samlet i Brasilien til verdenskonferens i den internationale organisation for socialpædagoger, AIEJI. Og her blev Socialpædagogernes formand, Benny Andersen, genvalgt som præsident for organisationen.

– Der er måske mere end nogen sinde brug for international solidaritet i en tid, hvor polarisering og social ustabilitet føles meget nærværende for mange millioner mennesker. Alene derfor giver det rigtig god mening at involvere sig i internationalt arbejde i AIEJI, lød det fra Benny Andersen.

Senere på året – den 2. oktober – fejrede AIEJI socialpædagogernes internationale dag – og markerede igen budskabet ‘yes, we have the finest job in the world’.

ÅRET DER GIK

UDVIKLINGSCAMP MED SPOT PÅ HANDICAPOMRÅDET

49.200

TELEFONOPKALD

Det er hvad a-kassens medarbejdere hvert år modtager fra medlemmer, som har brug for hjælp. Og størstedelen er godt tilfredse med den service, de får. Socialpædagogernes a-kasse har en medlemstilfredshed på 89 pct. – og ligger dermed i top, hvad angår medlemstilfredshed, sammenlignet med andre a-kasser.

I 2017 har a-kassen gennemført fire trainee-forløb i de store uddannelsesbyer, hvor nyuddannede, som ikke er kommet i job efter endt uddannelse, får styrket deres jobmuligheder.

40 centrale aktører – en blanding af forskere, praktikere og repræsentanter for bruger- og interesseorganisationer – var i oktober samlet på Socialpædagogernes første camp for udvikling af handicapområdet. Målet var at tænke i nye løsninger – og i løbet af campens gruppearbejder kom der forslag på bordet om bl.a. såkaldte ressourcehuse i kommunerne, hvor alle tværfaglige kompetencer er til stede – og et projekt, hvor borgerne selv får lov til at bestemme, hvordan de vil habiliteres eller rehabiliteres.

DE RØRTE OS I 2017

AKSEL

Hunden Zia ser godmodigt op på sin ven Aksel. Og Aksel, der har en autismediagnose, laver trutmund og sender hende kærlige luftkys, imens han begraver fingrene i den bløde pels. I baggrunden står Zias ejer Dorthe Sletting.

– Kravet er egentlig bare nærvær. Og det synes jeg faktisk er en lille ting at give, når det kan give et andet menneske så meget i hverdagen, siger Dorthe Sletting i Socialpædagogernes video – og får hundredevis af hjerter og smileys retur fra jer medlemmer på Facebook.

Den lokale hundeejer Dorthe og hendes hund Zia besøger Aksel hver fjortende dag på botilbuddet i Vester Hassing, så Aksel kan gå tur med dem. For Aksel elsker hunde. De kommer frivilligt og af hjertet. Og den relation giver Aksel noget helt særligt, fortæller socialpædagogerne på botilbuddet.

ÅRET DER GIK

15 NYE AMBASSADØRER

– I stedet for at gå og være frustreret over, at vi er klemt på vores fag, vil jeg gerne være fødselshjælper for vores faglighed. Og jeg føler mig efter uddannelsen helt klædt på til tydeligt at fortælle, hvad vi kan, og hvad vi kommer med som socialpædagoger.

Sådan lyder det fra Tine Jensen, som er en af de i alt 15 socialpædagogiske ambassadører, der i sensommeren afsluttede forbundets fagpolitiske uddannelse. Og som alle er godt i gang med at agere som stærke ambassadører for faget.

85 MIO. KR. TIL VIDEN

Når vi arbejder med samfundets mest udsatte, skal vi vide, hvad der virker. Derfor har Socialpædagogerne i årevis kæmpet for at få prioriteret forskning inden for det sociale område. Det arbejde har båret frugt i år. I november fordelte et bredt politisk flertal 85 mio. kr. af forskningsreserven til praksisnær forskning i velfærd, støtte til socialt udsatte og tidlige indsatser over for udsatte børn og deres familier – et kvantespring for vores område, som forbundsformand Benny Andersen kaldte det.

ÅRET DER GIK

Ingen kan alt
Alle kan noget
Sammen kan vi det hele

#stoltsocialpædagog

Socialpædagoger
er fuldstændig
uundværlige i det her

Mai Mercado, socialminister

FRIVILLIGHED MED MENING

En beboer, som får noget særligt ud af sit venskab med en frivillig hundeluffer, fik i 2017 for alvor sat frivillighed på dagsordenen. Ikke kun i Socialpædagogerne, men også på Christiansborg

Sammen kan de det hele

MARTS Socialpædagogernes formand kom forbi med kage til de ansatte på botilbuddet Nåleøjet i Vester Hassing, som vandt fotokonkurrencen #stoltsocialpædagog. Her hørte Benny Andersen for første gang om botilbuddets samarbejde med lokale frivillige.

Video om Aksel og Zia

JUNI Op til Folkemødet i juni lavede Socialpædagogerne en lille film om Aksel, hundevennen Dorte og den finske laphund Zia. Filmen blev set af knap 300.000 personer.

Task force skal vise vejen

JUNI Socialministeren inviterede forbundsformand Benny Andersen med i en nyoprettet task force, som skulle være med til at udforme en ny civilsamfundsstrategi og komme med anbefalinger til udviklingen af samarbejdet mellem det offentlige og det frivillige.

Minister: Socialpædagoger er uundværlige

OKTOBER 'Det er altså stærkt livsbekræftende det her. Det viser jo lige præcis, hvordan frivillighed og faglighed kan supplere hinanden. Socialpædagoger er fuldstændig uundværlige i det her, for havde det ikke været for en socialpædagog, havde man aldrig fået afdækket, hvad en hund kan have af betydning i Aksels liv.'

Sådan lød det fra socialminister Mai Mercado (K), efter at hun havde besøgt botilbuddet Vester Hassing.

Når frivillighed giver mening

MARTS Samme måned besøgte fagbladet Socialpædagogen også Vester Hassing for at skrive en artikel om, hvordan brugen af frivillige giver mening for den enkelte beboer, når de ansatte er med til at sætte rammerne for arbejdet. Her mødte vi beboeren Aksel, som har en autismsdiagnose – og som har stor glæde af en frivillig hundeven.

Debat på Folkemødet

JUNI Og Aksel og Zia indtog også Folkemødet på Bornholm med storm, da filmen om de to særlige venskab blev vist i forbindelse med en debat mellem Benny Andersen og socialminister Mai Mercado (K). Her sagde ministeren bl.a., at frivillighed ikke kan erstatte faglighed og aldrig må blive en spareøvelse.

Civilsamfundsstrategi

SEPTEMBER Frivillighed og faglighed er hinandens forudsætninger – og frivillighed på det socialpædagogiske arbejdsområde kan kun lykkes, hvis vi som fagprofessionelle er der og hjælper på vej. Det er noget af det, der blev understreget i anbefalingerne til en ny civilsamfundsstrategi fra task forcen, som Socialpædagogernes formand sad med i.

Satspuljen vil styrke civilsamfundet

NOVEMBER Knap 100 mio. kr. blev afsat i årets satspuljeaftale til at styrke civilsamfundet, inkludere flere i fællesskabet og bekæmpe ensomhed.

MARTS

APRIL

MAJ

JUNI

JULI

AUGUST

SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

ÅRET DER GIK

CRAZY H T PÅ FACEBOOK

Bølgerne går ofte højt på sociale medier. Og det har de også gjort på Socialpædagogernes Facebookside i 2017. Nogle emner har fået jer helt op i det røde felt, mens andre har fået jer til at kaste kaskader af kærlighed og opbakning ud i det virtuelle fællesskab. Se her, hvad der var allermost hot på Facebook i 2017

Jørns plejemor Lilli: 'Vi var helt tyndslidte. Og vi manglede nogen at dele ansvaret med'

I maj måned sendte TV2 den tredje udsendelse i dokumentarserien 'Mors lille dreng' om Jørn, der for 18 år siden blev anbragt i familiepleje hos Lilli Bach. I den forbindelse interviewede Socialpædagogen Lilli om plejeforholdet og samarbejdet med kommunen.

Modstander af djøf-ledelse: Derfor skal socialpædagoger lede socialpædagogiske arbejdspladser

Socialpædagogerne inviterede til lederkonference om fremtidens ledelse. Her talte Rane Willerslev, direktør for Nationalmuseet, bl.a. om forskellen på faglig ledelse og generel ledelse.

Hvem tjener mest? To ligestillingsordførere taler om ligeløn

Johanne Schmidt Nielsen (Ø) og Rasmus Horn Langhoff (S) spillede spillet 'Hvem tjener mest?' og skulle gætte, hvad forskellige faggrupper med den samme uddannelseslængde får i løn. Det skete i anledning af kvindernes internationale kampdag, hvor Socialpædagogerne og en række andre fagforbund satte fokus på ligeløn.

Socialpædagogerne om førtidspension og fleksjob: Stop uværdige regler

En bred alliance af 41 fagforbund kom i august med seks konkrete forslag til ændringer af reglerne for førtidspension og fleksjob.

Tidligere anbragt: 'Pædagoger skal ikke arbejde med mennesker. De skal holde af mennesker'

Hen over sommeren bragte Dagbladet Information kronikserien 'Systemets børn'. Her fortalte tidligere anbragte unge om deres opvækst. Serien skulle gå tæt på de dilemmaer, som opholdssteder, plejefamilier, sagsbehandlere og det danske velfærdssamfund står med, når de overtager ansvaret for barnets opvækst.

Pædagoger rykker ind på plejehjemmet

I Sønderborg kommune fik man øjnene op for, hvad socialpædagoger kan gøre for borgernes livskvalitet. Derfor begyndte man at ansætte pædagoger på et plejehjemsafsnit for udviklingshæmmede.

Socialpædagogerne om DR-dokumentar 'Dræbt i tjenesten': Det må aldrig være med livet som indsats

I juni sendte DR en dokumentar i tre afsnit om drabet på bl.a. socialpædagog Judy Meiniche Simonsen, som i februar 2012 blev dræbt af knivstik af en borger på bostedet Blåkærgård. Programmerne satte fokus på de forhold, der førte til drabene og så nærmere på de arbejdsvilkår, medarbejderne har på bosteder og forsorgshjem.

Bliv meritpædagog: Få gratis uddannelse til meritpædagog

En pulje overenskomstmidler gjorde det muligt for kommunalt ansatte over 25 år med mindst fem års erhvervs erfaring at søge om tilskud til hele meritpædaguddannelsen.

ÅRET DER GIK

ET BLIK PÅ DET NYE ÅR Det gik da meget godt i 2017.... Men der er jo altid plads til forbedringer. Vi har bedt Socialpædagogernes fire medlemmer af forretningsudvalget om give et enkelt bud på, hvor de vil sætte ind i 2018

2018 skal være det år, hvor vi reelt rykker med hensyn til **ligeløn**. Vi skal have arbejdsmarkedets parter til at anerkende det løngab, der er mellem mænd og kvinder i de kvindedominerede grupper i den offentlige sektor – og vi skal se de første resultater ved de kommende overenskomstforhandlinger. Og så skal vi have politikerne til at tage ansvar for, at uligelønnen en gang for alle afskaffes i Danmark

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

Alt for ofte bliver **børn og unge** ikke hørt eller inddraget i deres sager, og det skal være et vigtigt fokusområde for os i 2018. Vi skal forpligte os på at tage ansvar for at lære anbragte børn og unge, hvordan de bliver aktive deltagere i samfundet – og vi skal arbejde hårdt for at rette op på den uheldige tendens, vi ser, hvor børn ikke inddrages i deres eget liv

Verne Pedersen, næstformand, Socialpædagogerne

Det en løbende udfordring at sikre et **godt arbejdsmiljø** for vores medlemmer, og det er vi nødt til at arbejde videre med i 2018. Vi skal arbejde for, at medlemmerne bliver opkvalificeret og efter- og videreuddannet, så de har de nødvendige kompetencer. Vi skal have fokus på vores grunduddannelse – og så skal uddannelsen af vores tillidsvalgte være med til at klæde dem godt på til arbejdsmiljøarbejdet

Marie Sonne, næstformand, Socialpædagogerne

Vi ved, fra den seneste medlemsundersøgelse, at mange medlemmer efterlyser en mere **synlig og tilstedeværende fagforening**, og den kritik skal vi naturligvis lytte til. Derfor er det et klart mål for 2018, at vi sætter fokus på, hvordan vi bliver mere synlige over for vores medlemmer – både i medierne, på Christiansborg, lokalt i kredsene og ude på arbejdspladserne

Michael Madsen, kasserer, Socialpædagogerne

BANDER

Til bords med dødsfjenden

I Oakland i Californien er det lykkedes at få unge bandemedlemmer til at skifte spor med en indsats, der imødekommer deres sociale behov og styrker deres identitet og selvtillid. Næste mål: en heldagsskole med kostafsnit for samme udsatte gruppe

Tekst og foto: Regner Hansen, nyhedsrum@sl.dk

Jeg oplevede, at der var elever, som jeg havde svært ved at nå inden for de kendte rammer, og at banderne var ude på at fiske dem. Jeg følte, at skolen svigtede de unge – og at lokalsamfundet svigtede dem

César Cruz,
Homies Empowerment

César Cruz havde fået nok. Han havde arbejdet som lærer med fokus på socialpædagogiske opgaver i snart 15 år, men oplevede, at han var en total fiasko. Han gik efterhånden til flere begravelser af unge, end til han gik til fejring af de unges skoleafslutning.

Vendepunktet kom efter endnu en begravelse af en skoleelev som følge af en skudepisode. Her sad César Cruz igen med en grædende mor og en flok kammerater, der bællede alkohol eller røg marihuana for at lindre smerten. Og her besluttede han, at det var tid til at finde en ny tilgang.

– Jeg oplevede, at der var elever, som jeg havde svært ved at nå inden for de kendte rammer, og at banderne var ude på at fiske dem. Jeg følte, at skolen svigtede de unge – og at lokalsamfundet svigtede dem, siger han.

Socialpædagogen møder César Cruz i det østlige Oakland – San Franciscos knap så blomstrende naboby og en by, der er hærget af bandevold. Med tilbagestrøget ravnsort hår, et knivskarpt overskæg og vældige tatoveringer på underarmene med navnene på hans bedstemødre indgraveret i gotisk skrift, ligner han ved første øjekast selv et potentielt bandemedlem.

Men César Cruz, der er født i Mexico og opvokset i South Central-kvarteret i Los Angeles, arbejder netop med at nå de unge, der er medlemmer – eller tæt på en af de to rivaliserende bander, Norteños og Border Brothers, der begge består af amerikanere af latinamerikansk herkomst, latinos. Han har været med til at udvikle et helt særligt aftenskoleprogram, Homies Empowerment, som

blev gennemført fra 2009 og en årrække frem og høstede stor anerkendelse for sin pædagogiske metode og resultaterne, der fulgte.

Bander opfylder et behov

Homies Empowerment er inspireret af neurovidenskab, sociologi, pædagogik og forskning i unges udvikling og identitetsdannelse. Det bygger på en filosofi om at lytte til de unge, forstå hvad de stræber efter og så hjælpe dem til at finde deres identitet og give dem selvtillid, så de får en ballast til at tage kontrol med deres eget liv.

– Banderne opfylder tilsyneladende et behov hos de unge. De kan hjælpe med mad, vand og husly, som alle har brug for. I visse tilfælde giver de penge. De kan tilbyde de unge et fællesskab – og de kan sørge for sikkerhed, siger César Cruz.

Han og de øvrige i projektet sammenstykkede derfor et program, der skulle afspejle bandernes tiltrækningskraft og være et fordomsfrit svar på de unges forhåbninger.

– Udsatte unge i Oakland kommer i mange tilfælde fra belastede hjem. Der er meget at tumle med – fra bekymringer om at kunne klare den næste husleje til kampen for en opholdstilladelse. For dem er sjov, accept, hengivenhed og tryk-vigtigt, fortæller han og tilføjer, at et vigtigt element i programmet var at se ud over det, der umiddelbart møder øjet.

– Vi ville forsøge at være mindre dømmende og lade de unge deltage på trods af, at de måske var påvirket af marihuana eller alkohol, når de dukkede op. Vi ville give dem mulighed for at komme til et sted, selvom de måske var medlem af en bande eller havde været i fængsel, siger César Cruz.

Han og partnerne konstaterede, at det også er vigtigt, at de unge får kendskab til deres egen kultur, for det giver ryggtøtte.

– De skal vide, hvem de er. De har fantastiske rødder, men det lærer de ikke om i skolen. De skal føle, at de har betydning, siger han.

De unge skal tro på egne evner

Der er tre hovedkomponenter i Homies Empowerment. De unge fra området blev indbudt til at mødes hver onsdag kl. 18 – altså efter at dagens

MULIGHEDER Grundtanken bag Homies Empowerment er ifølge César Cruz at give de unge muligheden for at komme et sted, også selvom de måske er medlem af en bande. Det handler i høj grad om at se ud over, hvad der umiddelbart møder øjet – og være mindre dømmende.

Vi vil gerne vise, hvad unge kan bidrage med, også selvom de er bandemedlemmer, hvis bare man holder op med at dæmonisere dem. Det bliver et minisamfund, og vi vil demonstrere, at tidligere bandemedlemmer og fængslede kan drive det med kærlighed og kammeratskab

César Cruz, Homies Empowerment

formelle aktiviteter i skoleregi var slut, og der var et tomrum i hverdagen. Det lokale YMCA lagde lokaler til. Drengene kom i deres posede bukser og hættetrøjer i overstørrelse – piger i tætsiddende jeans og med studsede øjenbryn.

Alle spiste de middag sammen. Her har man skelet til de gratis morgenmadsprogrammer, som De Sorte Pantere indledte i 1969 i netop Oakland, og taget afsæt i lysten til et ordentligt måltid. Ideen med at spise middag sammen handler også om at skabe en følelse af fællesskab, når man sidder ved samme bord, selvom man måske er dødsfjender ude i gaderne.

– De kom til at bryde brød som symbol på fred, siger César Cruz, som dog understreger, at der ikke var noget religiøst motiv.

Efter måltidet var der foredrag eller film om latino-kultur og latino-historie efterfulgt af debat, som unge, der ellers hadede at være på skolebænken, gerne engagerede sig i.

– Vi havde besøg af voksne gæster, der gjorde fantastiske ting, og som kunne hjælpe de unge til at tro på egne evner, siger César Cruz.

Der var i programmet desuden indlagt overgangsritualer, der skulle markere de deltagende unges skift fra én fase til en anden i forløbet – og her var målet at give de unge styrke og tilskynde

dem til at overveje at skifte livsbane – fra bandemiljø og vold til at uddanne sig og yde et fredeligt bidrag til samfundet.

Deltagelsen nåede op på over 200 unge, da den var størst.

Skole med unge medbyggere

Siden har César Cruz udformet en ny og langt mere ambitiøs plan af samme skuffe, nemlig at etablere en egentlig skole for unge bandemedlemmer – med tilhørende kostafsnit.

– Det er en version 2.0. Vi vil have vores egen skole, for så har vi råderet over eget rum og kan udvikle programmet på fuld tid. Vi vil gerne vise, hvad unge kan bidrage med, også selvom de er bandemedlemmer, hvis bare man holder op med at dæmonisere dem. Det bliver et minisamfund, og vi vil demonstrere, at tidligere bandemedlemmer og fængslede kan drive det med kærlighed og kammeratskab, siger han.

Som led i forberedelserne til skolen har César Cruz taget en afstikker til USA's østkyst for at tage en ph.d.-grad i uddannelsesledelse på Harvard University. Formålet var at vinde respekt hos de lokale politikere og velgørende fonde. Og det lykkedes. Med økonomisk støtte fra byrådet i Oakland og fonde har César Cruz sikret finansiering af forberedelserne af skolen, som gerne skulle stå færdig i 2020.

Han har allerede foretaget sonderinger hos unge, der ikke er plads til i det etablerede skolesystem, om, hvordan de helst ser en skole indrettet. De såkaldte unge medbyggere prioriterer tydeligvis leg, kreativitet og fællesskab, viser en skitse, hvor en af de unge har sammenfattet ideerne. Der indgår fx café, scene til musik og teater, køkken, bageri, klasseværelser, grupperum, bibliotek og et sted til at mindes de myrdede unge.

Næste fase er at sætte mere indhold på disse ideer gennem fokusgrupper i lokalsamfundet, der ledes af unge, som er hyret til opgaven.

– De unge giver mig håb, men når jeg er sammen med voksne, melder tvivlen sig. Der er ingen garanti for, at skolen bliver til virkelighed. Dertil kræves finansiering af selve byggeriet. Lige nu er lokalpolitikerne positive, men de kan skifte holdning hurtigt og komme med indvendinger af typen: Hvorfor skal vi støtte kriminelle, siger César Cruz. ■

Over 30.000 bander i USA

- Der er omkring 33.000 voldelige bander i USA. De er fordelt på bander i lokale kvarterer, rockerbander på motorcykel og bander i fængsler. Banderne har tilsammen 1,4 mio. medlemmer.
- Mange bander er sofistikerede og velorganiserede. Alle bruger vold som led i deres kontrol med bykvarterer og til at styrke deres ulovlige pengeaktiviteter, der spænder over røveri, handel med narko og våben, prostitution og menneskehandel samt svindel. Mange bandemedlemmer fortsætter med at begå kriminalitet, efter at de er sat i fængsel.
- Oakland i Californien har lidt over 400.000 indbyggere og er en af de mest voldelige byer i USA. Her er der 47 gadebander. Banderne har forskellig identitet – nogle er latinos, nogle er sorte, mens andre er etnisk asiatiske.

Kilder: FBI og streetgangs.com

BANDER

Javier Martinez slap ud i tide

Javier Martinez var på nippet til at blive optaget i en bande. Men gennem Homies Empowerment lærte han om sociale strukturer og besluttede at få en videregående uddannelse

Tekst og foto: Regner Hansen, nyhedsrum@sl.dk

Mens han var teenager, boede 23-årige Javier Martinez i et område i det østlige Oakland, Californien, som banden Norteños havde et stærkt greb om.

– Uden at ønske det blev jeg knyttet til Norteños-medlemmer, da jeg gik i de ældste klasser i folkeskolen og i gymnasiet – simpelthen fordi de var mine venner. Jeg var sammen med dem og oplevede ubehagelige ting, og så blev jeg pludselig betragtet som bandemedlem. Det gav en vis risiko i forhold til Border Brothers, den anden bande i kvarteret, fortæller Javier Martinez.

Selvom det var meget tæt på, blev han dog aldrig optaget som Norteños-medlem. I givet fald skulle han enten have udført 'et stykke arbejde' – at dræbe eller tæve et Border Brothers-medlem – eller trækkes igennem et meget barskt optagelsesritual.

– Dengang havde jeg ingen forestillinger om livet som voksen. Jeg kunne ikke se fem år frem. Jeg havde intet mål. Jeg var mest optaget af at tilfredsstille forventningerne hos kammerater, der var kommet ind på et forkert spor, siger han.

Man sænker paraderne

Javier Martinez fik nys om Homies Empowerment og begyndte at deltage i de ugentlige aftenarrangementer. Han erkender, at det de første gange oplevedes som meget mærkeligt at skulle være sammen med unge fra den rivaliserende bande.

– Det var skørt. Ingen havde gjort det før. Den første middag var da heller ikke fred og kærlighed. Men efterhånden tænker man, at vi er sammen her, og vi har det ok med det. Man sænker paraderne. Og man tænker – shit! – ham fyren på den anden side af bordet, hvorfor er jeg vred på ham? Ofte optræder bandemedlemmer, som om de er superseje. Men det er en maske. Vi har alle den samme slags problemer, siger Javier Martinez.

Han roser César Cruz for at ignorere bandeaspektet. Tankegangen er, at når unge i Homies Empowerment er ude i noget snavs, skyldes det formentlig, at de kommer fra en splittet familie og oplever problemer med narko, vold eller andet.

De har svært ved at slippe ud af den onde cirkel. Banden bliver deres familie, deres fællesskab. Homies Empowerment ville etablere et andet fællesskab.

– Mad er kultur, så vi var sammen om kulturen. Og når man er mæt, er man ikke så vrissen, konstaterer han.

Vigtigt at kende identitet

Javier Martinez fortæller, at det, der gjorde størst indtryk på ham til arrangementerne, var indslagen om latino-kultur og latino-historie.

– I skolen lærte man, at Columbus sejlede over det blå verdenshav og opdagede Amerika. Men man får ikke at vide, at der allerede levede mennesker i Amerika. Ved at deltage i Homies Empowerment blev jeg opmærksom på mine rødder. Jeg blev mere selvbevidst. Jeg fik øjnene op for visse strukturer i samfundet. Det var vigtigt at blive præsenteret for positive rollemodeller. Det fik mig til at tænke, at jeg selv bør sætte mig mål i livet, siger Javier Martinez.

Han mener, at Homies Empowerment gav ham ballasten til at beslutte at fortsætte i college efter gymnasiet. Han er ved at færdiggøre en professionsbachelor i kinesologi – og er også blevet familiefar og har en søn på syv uger.

– Jeg er meget optaget af social retfærdighed. Jeg vil gerne udrette noget til gavn for Oakland. Jeg vil undersøge, hvordan vi kan få flere steder at mødes i fritiden om sport og andre fredelige aktiviteter, siger Javier Martinez. ■

MÅLLØS 'Dengang havde jeg ingen forestillinger om livet som voksen. Jeg kunne ikke se fem år frem. Jeg havde intet mål. Jeg var mest optaget af at tilfredsstille forventningerne hos kammerater, der var kommet ind på et forkert spor', siger Javier Martinez om tiden, før han stødte på Homies Empowerment.

SKAT

Undgå skattesmæk

Er du steget i løn, gået på efterløn eller har du fået nyt job i år, så er det en god idé at tjekke din forskudsopgørelse fra Skat. Her er et par gode råd til, hvordan du undgår et skattesmæk

Af Malene Dreyer, mad@sl.dk

Forskudsopgørelsen er Skats bud på, hvordan din skat bliver i det kommende år. De fleste oplysninger henter Skat automatisk fra din arbejdsgiver, bank, det offentlige osv. Du får også automatisk fradrag for dine kontingenter og indbetalinger til fagforening, a-kasse, efterløn og fleksydelse.

Andre data bygger på tidligere års oplysninger, som fx dit kørselsfradrag. Når der sker større ændringer i din økonomi, bør du derfor rette din forskuds-

opgørelse, så du løbende betaler det rigtige i skat.

Vi har her samlet nogle af de vigtigste ting, du skal holde øje med, når du tjekker din forskudsopgørelse:

Nyt arbejde? Tjek løn og kørselsfradrag

Hvis du har mere end 12 km til din arbejdsplads, kan du få kørselsfradrag for de dage, hvor du kører til og fra arbejde. Vær også opmærksom på, om du i dit nye job går op eller ned i løn.

Boliglån – betaler du mere eller mindre i rente?

Er du boligejer og har omlagt dine lån i løbet af året, skal du huske at rette dit fradrag for renteutgifter. Ellers risikerer du at få et for højt fradrag og skal betale pengene tilbage.

Med på udlejningsbølgen?

Hvis du udlejer din bolig, sommerhus eller et værelse, skal du også huske at registrere det på

forskudsopgørelsen. Det gælder også, hvis du lejer din bil ud.

På koloni med arbejdet?

Der er også mulighed for at få fradrag for såkaldte småfornødenheder, hvis du fx er på koloni med arbejdet, svarende til ca. 120 kr. pr. dag. Læs mere om reglerne på www.kortlink.dk/sa2s

Donation til velgørenhed?

Hvis du har givet penge til Røde Kors eller andre velgørende

organisationer, kan du få fradrag for det. Hvis organisationen har dit cpr-nr., bliver fradraget automatisk registreret – ellers skal du selv gøre det.

Andre ting, der kan få betydning

Du bør også ændre i din forskudsopgørelse, hvis du begynder eller stopper med at få SU, hvis du begynder at få pension eller efterløn, hvis du køber eller sælger bolig, starter virksomhed – eller bliver gift eller skilt. ■

Hjælp til forskudsopgørelsen

Har du brug for hjælp til at gennemskue din forskudsopgørelse, kan du ringe til Skat på tlf. 7222 2828 eller nå dem på deres chat: www.skat.dk/forskud. Prøv eventuelt Skats fradragsvejleder – et værktøj, der giver information om hvilke fradrag, der kan være relevante for dig. Find fradragsvejlederen via www.kortlink.dk/sa2p

PROJEKT

Litteratur skal styrke sårbare unge

Hvordan kan læsegrupper og litteratur styrke udsatte unge? Det skal et projekt afdække

Af Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk

Et stigende antal unge har svært ved at finde fodfæste i et samfund, hvor der stilles større og tidligere krav til uddannelses- og jobparat-

hed. Mange unge kæmper med alvorlige sociale og psykiske problemer – og mange af dem ender derfor på førtidspension grundet psykiske lidelser.

Det er baggrunden for et nyt projekt, der skal afdække, hvordan litteratur og læsegrupper kan styrke udsatte og sårbare unge. 4,4 mio. kr. har Velux Fonden bevilget til projektet, der skal bidrage til at styrke de unges livskvalitet og øge deres mulighed for at få handekraft i eget liv.

Det er Læseforeningen og Aarhus Universitet, der står bag forskningsprojektet 'Fælleslæsning – Et humanvidenskabeligt laboratorium for litteratur og social intervention'. Her undersøger forskerne, hvordan læsegrupper drevet efter metoden 'guidet fælleslæsning' både kan give de unge et frirum, hvor man mødes om litteratur – og give de unge en uddannelse i selv at etablere og drive frivillige læseklubber.

Guidet fælleslæsning metoden går ud på, at man læser højt samme i en læsegruppe, aldrig hjemme fra – hvilket giver mulighed for at dele den umiddelbare undren og begejstring, der opstår, når man læser en tekst for første gang.

Ifølge Mette Steenberg, som er forskningsansvarlig og formand for Læseforeningen, giver projektet en unik mulighed for at forske i litteratur og udvikle nye sociale indsatser. ■

NYTÅR

HVAD SKAL DIT 2018 BYDE PÅ?

Vi har spurgt fire medlemmer om, hvad de rent personligt eller fagligt har af ønsker, drømme og planer for det kommende år

Af Runa Adriane Larsen, ral@sl.dk

Line Holt

Pædagogstuderende og tidligere anbragt, deltog i TV2-programmet 'De brændte børn'

For mig er det allervigtigste i det kommende år, at jeg skriver en god bacheloropgave som afslutning på min uddannelse. Opgaven skal handle om resiliens eller mønsterbrydere, som det engang hed. Jeg vil gerne blive klogere på, hvad det er, der gør, at to børn fra samme familie klarer sig meget forskelligt. Fx hvorfor det ene barn bryder den sociale arv. Handler det om, at barnet møder den rigtige voksne? Eller at barnet er robust? Eller måske noget tredje? Det vil jeg undersøge i min opgave.

Helle Bargholz

Røde Kors Sjælsmark Udrejsecenter, klubtilbud

Normalt laver jeg egentlig aldrig nytårsforsæt. Men jeg kan godt lide tanken om at spørge sig selv, hvad man gerne vil med sit arbejde. Jeg arbejder med asylbørn, og derfor er det særlig vigtigt, at jeg hele tiden holder mig skarp fagligt. Mit primære fokus for 2018 er at fortsætte med at have fokus på det enkelte barn og på, hvordan barnet trives. Mange af børnene her sidder fast i systemet, og derfor er det vigtigt, at vi socialpædagoger støtter op om børnenes kompetencer og ressourcer. Vi skal give dem selvtillid, som de kan bruge hvor som helst i verden.

Michael Tysk-Andersen

Tidligere kredsformand på Bornholm, nu ansat i Børne og Familiehuset

Jamen, 2018 byder på store forandringer for mig. Efter en del år som kredsformand på Bornholm har jeg ønsket at komme tilbage til arbejdet som socialpædagog. Jeg har tidligere arbejdet inden for børne- og ungeområdet, og det er også dette område, jeg vender tilbage til. Den tidlige indsats er noget af det, jeg er allermost optaget af. Det handler for mig både om, hvordan vi bliver endnu bedre til at sikre, at indsatsen sker på et fagligt grundlag og med inddragelse af familieplejere. Men det handler også om at kigge på muligheden for at kombinere familiepleje med døgn- og dagtilbud.

Lilli Bach

Mentor på Jordbrugets UddannelsesCenter, tidligere plejemor til Jørn fra dokumentaren 'Mors lille dreng'

Min plan for 2018 er at få ro til at tænke og gå videre med nogle af alle de projekter, jeg gerne vil sætte i søen. Jeg går på deltid, og min mand har sat en campingvogn op til mig på en campingplads i Silkeborg, hvor jeg skal sidde og tænke over, hvad jeg gerne vil. Dels synes jeg, at det er vigtigt at starte en dialog på pædagoguddannelsen mellem pædagoger og familieplejere, så de kan få en større forståelse for hinanden. Dels vil jeg gerne gøre mere for plejefamilierne. Det er vigtigt, at vi som familieplejere har en oplevelse af, at vi kan noget sammen. At vi støtter op omkring hinanden og bruger hinanden. Det håber jeg at kunne bidrage til.

PSYKIATRI

150 psykiatriske sengeplader fordelt

Regionerne har nu fordelt de 150 pladser i behandlingspsykiatrien til patienter med svære psykiske lidelser. Det åbner op for nye jobmuligheder for bl.a. socialpædagoger

Malene Dreyer, mad@sl.dk,
og Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk

Hvis du går og overvejer et job inden for psykiatrien, er der masser af nye jobåbninger på vej. Landets fem regioner har nu fordelt de 150 psykiatriske sengepladser, der skal oprettes til mennesker med svære psykiatriske lidelser, et samtidigt misbrug og udadretagerende adfærd – og i den forbindelse er regionerne så småt

begyndt at rekruttere personale til de nye stillinger.

Socialpædagogens næstformand, Verne Pedersen, opfordrer derfor medlemmerne til at byde ind på de nyoprettede stillinger.

– Socialpædagoger har viden og erfaring, som kan bidrage til opgaveløsningen på det her område – fx metoder, der kan nedtrappe vold og konflikter.

Og vi vil gøre alt for at sikre, at der kommer høj faglig kvalitet ind i de her nye afdelinger, siger hun.

Derfor har forbundet indledt et samarbejde med Dansk Sygeplejeråd.

– Vi ønsker i fællesskab at huske regionerne på, at det er afgørende at få en høj faglighed ind på disse steder. Derfor er det helt indlysende, at der skal være et højt antal af såvel socialpædagoger som sygeplejersker, siger Verne Pedersen.

Det anslås, at de 150 nye sengepladser vil afføde i omegnen af 400 til 500 nye stillinger i alt.

Sammenhængende forløb

De nye psykiatriske afdelinger skal rumme både en rehabiliterende/socialfaglig indsats, psykiatrisk behandling og misbrugsbehandling. Formålet er dels at stabilisere borgerens helbred og evne til at mestre hverdagen, og dels at nedbringe antallet af voldsepisoder og konflikter og opnå bedre sikkerhed for andre patienter og medarbejdere.

Ifølge psykiatridirektør Charlotte Josefsen fra Region Syddanmark giver de nye tilbud en unik mulighed for at samle det bedste fra flere behandlingsformer under ét tag.

– Vi skal skabe nye, sammenhængende forløb for borgeren, hvor planen er synkroniseret mellem alle parter allerede ved

indskrivningen. Vi gør det i erkendelse af, at hidtidige indsatser har slået fejl. Vi er meget optagede af, at vi ikke vil hænge fast i historien om, hvorfor pladserne er skabt. Hvis vi hænger fast i retorikken om, at de er skabt på baggrund af tidligere ulykkelige sager, hvordan gør vi det så attraktivt for borgerne at komme ind i de tilbud, siger hun til Avisen.dk.

I Region Syddanmark er i alt 40 ledige stillinger i øjeblikket slået op, og her fremgår det, at det kommende hold skal bestå af læger, sygeplejersker, socialrådgivere, psykologer, misbrugsbehandlere, sosu-assistenten og lægesekretærer.

De 150 nye psykiatriske pladser er fordelt med 47 i Region Hovedstaden, 32 i Region Midtjylland, 32 i Region Syddanmark, 23 i Region Sjælland og 16 i Region Nordjylland. ■

SOCIALT UDSATTE

Nye folk udpeget til udsattes råd

Der er både nye ansigter og gengangere i Rådet for Socialt Udsatte, hvor Jann Sjørnsen fortsætter som formand

Af Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk

12 medlemmer, der skal fungere som talerør for socialt udsatte og rådgive regeringen og Folketinget om problematikken inden

for området. Det er essensen af de opgaver, der hviler på Rådet for Socialt Udsatte. Børne- og socialminister Mai Mercado (K) har nu udpeget, hvem der udgør rådet fra 1. januar 2018 – og de repræsenterer forskellige brugerorganisationer og organisationer på det sociale område.

I en pressemeddelelse udtaler ministeren, at hun glæder sig til rådets input til hendes og regeringens arbejde – også når de ikke er enige.

– Det er vigtigt, at de udsatte har deres egen stemme i debat-

ten. Jeg ser et meget kompetent råd, som vil fortsætte den linje, som de hidtidige råd har stået for. At være konstruktivt kritiske overfor den førte socialpolitik, så regeringen får gode input til den fremtidige indsats inden for meget vigtige områder som fx hjemløshed, stofmisbrugsbehandling og prostitution, siger Mai Mercado.

Her ser du en oversigt over, hvordan Rådet for Socialt Udsatte er sammensat fra årsskiftet:

- Jan Sjørnsen, formand (Caritas Danmark)

- Robert Olsen (Koføeds Skole)
- Knud Kristensen (SIND)
- Flora Ghosh (LivaRehab)
- Anja Plesner Bloch (Brugernes Akademi)
- Thomas Fuglsang (KABS)
- Steen Moestrup (LAP)
- Nanna W. Gotfredsen (Gadejuristen)
- Christina Strauss (SAND)
- Morten Skov Mogensen (KFUM's Sociale Arbejde)
- Trine Hammershøj (Det Sociale Netværk)
- Helle Christiansen (Kirkens Korshær) ■

ANBRAGTE

Hver femte har store skolehuller

En femtedel af landets 11.000 anbragte børn og unge går ikke i skole i op til flere måneder, viser ny rapport fra Egmont Fonden

Af Lea Holtze, lthe@sl.dk

Der var på et tidspunkt, hvor jeg kom hjem – grædende faktisk. Jeg var rigtig ked af det, fordi jeg følte mig som den eneste i klassen, der ikke kunne finde ud af noget.’

Sådan fortæller 12-årige Victoria Bøger om sin skolegang til P1 morgen. Hun er anbragt uden for hjemmet og har skiftet skole fire gange. Hun er samtidig en del af en nedslående statistik inden for anbringelsesområdet: 20 pct. af landets anbragte børn og unge har i en eller flere perioder slet ikke været indskrevet på en skole. Det samme gælder for fire pct. af de ikke-anbragte. I gennemsnit varer skolepausen knap fem måneder.

Tallene kommer fra en særkørsel, som VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd har foretaget for Egmont Fonden.

– De nye tal er alarmerende, og de animerer til handling. Skolepauser er problematiske – både fagligt og socialt. Anbragte børn og unge mister et fællesskab, når de ikke går i skole – og de kommer bagud fagligt, udtaler Henriette Christiansen, direktør i Egmont Fondens Støtte- og bevillingsadministration, i en pressemeddelelse.

Skolepauserne opstår typisk, når barnet anbringes første gang eller flyttes fra et anbringelsessted til et andet, forklarer professor Inge Bryderup fra Aalborg Universitet til Politiken.

– Der er sådan en underlig tendens i kommunerne til, at man tænker, at det vigtigste er at finde et godt anbringelsessted og få givet støtte til børnene og de unge på følelsesmæssige områder. Og så kommer skolen i anden række. Men skolen er disse børns bedste chance for at klare sig godt i fremtiden og på sigt blive selvforsørgende, siger hun.

Lær af de unge

En måde at finde løsninger på problemet kan være ved at spørge børnene og de unge selv. En af dem, der selv har været anbragt flere forskellige steder, siden han var syv år – og gået på syv forskellige skoler – er David Adrian Pedersen, formand for De Anbragtes Vilkår.

Han ser de nedslående skolestatistikker som et produkt af, at viden og erfaringer på anbringelsesområdet ikke bliver samlet op.

– Jeg mener, der er et politisk ansvar for at kvalificere viden om anbringelser på en bedre måde. Vi bliver nødt til at stille nogle krav både til indsatserne, men også ude i kommunerne om at opsætte et bedre system til at samle den viden ind, som ligger ude i den enorme erfaringsbank, som tidligere anbragte er. Min erfaring er, at de tidligere anbragte rigtig gerne vil bidrage med den viden, siger han til P1 Morgen.

Arbejdet med vidensopsamling er allerede i gang, mener Socialminister Mai Mercado (K). Hun ser gerne, at plejefamilieområdet får et løft, så de kan støtte børnene bedst muligt.

– Skal vi løfte børnene, skal vi sætte ind både i og uden for skolen. Hvis plejefamilierne får den supervision, hjælp og støtte, de skal have, så har de også fokus på at hjælpe barnet bedst muligt, siger hun til P1 Morgen. ■

NOTER

Ny forskning vil tage afsæt i de unge selv

Mere end 60.000 børn og unge i Danmark har særlige behov. Og selvom vi ved en del om de udfordringer, denne gruppe har, og hvilke tilbud der er på socialområdet, så mangler der viden om, hvordan man konkret kan arbejde med at styrke den sociale mobilitet for udsatte børn og unge. Sådan lyder det fra Morten Hulvej Rod, der er ny centerchef for NUBU, Nationalt Videncenter om Udsatte Børn og Unge, der officielt indviede sit forskningsprogram den 15. november. NUBU er et samarbejde mellem professionshøjskolerne og skal gennemføre forskningsprojekter, der kan forbedre forholdene for udsatte børn og unge – bl.a. ved at inddrage de unge selv og deres erfaringer i centrets forskning og udvikling. Læs mere på nubu.dk

tln

Godhavnsdreng får menneskerettighedspris

Rådet for Menneskerettigheder giver den tidligere børnehjemsdreng Poul-Erik Rasmussen Menneskerettighedsprisen 2017 for sin indsats for at skabe retfærdighed for de mange anbragte børn, der over tid har været udsat for myndighedssvigt. Prisen begrundes bl.a. med, at selvom Godhavnsdrengenes oplevelser ligger år tilbage, er deres kamp stadig vigtig, fordi der desværre stadig i dag ses eksempler på, at anbragte børn udsættes for myndighedssvigt. Poul-Erik Rasmussen var anbragt på det nordsjællandske børnehjem Godhavn fra 1962-65, og her var både fysiske og psykiske overgreb en del af hverdagen for de anbragte børn.

tln

Færre psykisk syge får en uddannelse

I 2011 havde godt 51 pct. af gruppen med et større psykisk handicap en kompetencegivende uddannelse. I 2015 var tallet faldet til 35 pct. Det viser ny undersøgelse fra VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. Et større psykisk handicap er fx skizofreni eller manio-depressivitet. Undersøgelsen viser også, at mennesker med handicap oftere dropper ud af uddannelsen end personer uden handicap – og for gruppen med et større psykisk handicap er frafaldet oppe på 53 pct. Det er typisk sygdommen, manglende støtte, stress eller depression, der angives som årsag til at forlade uddannelsen. Undersøgelsen slår også fast, at mennesker med handicap har en langt svagere tilknytning til arbejdsmarkedet end befolkningen som helhed.

tln

Brætspil skal bremse brugen af tvang

På de voksenpsykiatriske afdelinger i Region Syddanmark spiller medarbejderne brætspillet Flashpoint, der netop har vundet en international pris. Spillet er en simulation af virkeligheden udformet som et brætspil, hvor man fx oplever konflikter, der skal håndteres i en travl hverdag, hvor borgerne bliver dårlige på skift. Det skriver DR Syd. Et element i brætspillet er såkaldte superkræfter, der handler om, hvordan medarbejderne kan spille hinanden gode og trække på de ressourcer, der er i personalegruppen – og her lærer man fx at se anderledes på nogle situationer, hvor man normalt ville vælge at anvende tvang. Derfor kan brætspillet ifølge projektlederen i Region Syddanmark være med til at nå regionens mål om at halvere brugen af tvang i psykiatrien i 2019.

tln

FORSKNING

Nyt om dokumentation i boenheder

Forskere vil undersøge arbejdet med dokumentation i 14 boenheder på det specialiserede socialområde for bl.a. at forbedre den socialpædagogiske indsats

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Dokumentation er en omfattende del af arbejdet for de fleste socialpædagoger. Derfor er det afgørende, at dokumentationen giver mening – og reelt har værdi.

Med det afsæt vil en gruppe forskere fra Professionshøjskolen Absalon i de kommende måneder undersøge arbejdet med dokumentation i 14 boenheder på det specialiserede socialområde i Region Sjælland. Målet er

at skabe ny viden, der i løbet af projektet også skal bruges til at forbedre den socialpædagogiske indsats.

– Der bliver brugt utrolig mange ressourcer på at dokumentere indsatserne, men man ved meget lidt om, hvad der kommer ud af det, og man ved heller ikke ret meget om, hvordan man kan bruge dokumentationen som styringsredskab, siger Morten Velsing Nielsen, som er adjunkt på administrationsbacheloruddannelsen i Næstved og leder projektet, i en pressemeddelelse.

Han håber, at forskningsprojektet både vil skaffe ny viden om dokumentation – og få medarbejderne på de involverede boenheder til at vende et kritisk blik indad.

– Det er et projekt, der både skal generere viden til brug andre steder samtidig med, at

vi hjælper institutionerne til at blive bedre til at dokumentere på en meningsfuld måde og stille nye spørgsmål til, hvordan de arbejder.

Skal aldrig være spild af tid

De 14 boenheder, der skal medvirke i projektet, er alle ejet af Region Sjælland, der har bevilget to mio. kr. til undersøgelsen. Lige nu er processen med at finde institutionerne gået i gang, og undervejs vil forskerne interviewe en række fagpersoner på institutionerne, ligesom også socialrådgivere og borgere selv skal inddrages for at finde ud af hvilke informationer, der har værdi.

– Når så mange arbejder sammen, giver dokumentation stor mening for alle parter, så det behøver absolut ikke at være tidsspilde. I gamle dage brugte man kinabøger, som pårørende

og ansatte kunne kigge i. I dag er der i stigende grad tale om it-løsninger, hvor alle tænkelige former for dokumentation ligger og bliver brugt til både dialog og faglig udvikling, siger Morten Velsing Nielsen og tilføjer, at det i projektet i høj grad handler om at undersøge, om dokumentationen har et formål og er relevant for modtagerne, så ingen spilder deres tid.

– Vi lever jo i en tid med begrænsede ressourcer, så det er vigtigt, at vi altid undersøger, om vi gør tingene på den rigtige måde, så vi får hjulpet med den helt rigtige indsats og ikke spilder tid på unødige dokumentation. Så arbejdet motiverer alle, der er med, fordi alle omkring beboeren er interesseret i at hjælpe dem bedst muligt. ■

Læs mere om forskningsprojektet via www.kortlink.dk/s9zk

PRINCIPAFGØRELSE

Vold er ikke nok til tvangsflytning

En borger skal være til fare for sig selv, hvis vedkommende skal tvangsflyttes. Det slår Ankestyrelsen fast i ny principafgørelse

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

En borger med diagnosen paranoid skizofreni ryger ind og ud af landets psykiatriske hospitaler – både frivilligt og med tvang. Han sælger

stoffer ud af vinduet på sit botilbud, og når personalet går ham imod, truer han eller slår.

Til sidst bliver det for meget for medarbejderne på det pågældende bosted, og kommunen går med til at tvangsplacere borgeren på et andet tilbud.

Men det vil borgeren ikke – og nu slår en principafgørelse fra Ankestyrelsen fast, at hvis ikke borgeren selv samtykker til en tvangsflytning, så kan kommunen ikke flytte vedkommende.

I afgørelsen, som er omtalt i dk.nyt, står der, at en borger skal være til fare for sig selv,

hvis han eller hun skal kunne tvangsflyttes.

Samarbejde er afgørende

Det er borgerens kommune, som har klaget til Ankestyrelsen over en afgørelse i Statsforvaltningen, hvor man slog fast, at borgeren ikke kunne flyttes mod sin vilje. Kommunen mente dog, at borgeren pga. betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne og et behov for personlig, praktisk og socialpædagogisk hjælp er omfattet af den gruppe personer, som man godt kan tvangsflytte fra ét botilbud til et andet.

Men ifølge Ankestyrelsens afgørelse holder den ikke i det konkrete tilfælde. Begrundelsen lyder bl.a., at fordi borgeren ikke er til fare for sig selv, og fordi borgeren samarbejder omkring sin antipsykotiske behandling og frivilligt deltager i metadonbehandling – og fordi han sagtens selv kan både lave mad og styre sin økonomi, så kan den pågældende borger ikke flyttes, hvis ikke han selv vil. ■

Læs hele afgørelsen fra Ankestyrelsen via www.kortlink.dk/s98y

BØGER

Redigeret af Tina Løvbom Petersen

Musik, krop og følelser

Af Charlotte Lindvang og Bolette Daniels Beck (red.) Musikken som indgang til at mærke kroppen og følelserne er noget, vi alle kender til. Vi vugger og nynner for vores spædbørn, vi synger os til sprog som børn, bevæger os spontant til musik – og samles ofte til fællessang ved højtider og livets store overgange. Men hvordan kan musik og musikterapi bidrage til at tage hånd om samfundsopgaver inden

for forebyggelse, behandling og rehabilitering? Det er emnet i denne bog, der ifølge forfatterne for første gang på dansk præsenterer sammenhængen mellem musik, udviklingspsykologi og ny hjerneforskning – og beskriver en række eksempler på, hvordan musikoplevelser kan bidrage til at øge vitalitet, selvorganisering og sociale kompetencer hos mennesker med psykiske eller fysiske lidelser. I bogen bliver man også klogere på, hvad musikterapi egentlig er – og hvordan det bygger på musikkens evne til at skabe mellem menneskelige møder og meningsfulde øjeblikke. Kapitlerne spænder lige fra børn og unge med udfordringer som autisme og hjerneskade til voksne med kroniske smerter, alvorlige psykiske lidelser eller demens.

Frydenlund, 386 sider. 349 kr.

Traumebehandling og resocialisering

Af Sofie Hviid (red.) Vejen ud går indad, står der på forsiden af denne bog. Og det handler bl.a. om, hvordan man gennem åndedræt og meditation kan skabe kropslig forandring, og hvordan man kan inddrage kroppen i behandling af traumatiserede mennesker. Bogen baserer sig på dansk og international forskning og praksis, og giver læseren et indblik i den rolle, vores vejrtrækning spiller – og hvordan vores fysiologi

og nervesystem hænger sammen med traumer. Og hvorfor nogle mennesker drages mod vold, kriminalitet eller misbrug, og hvordan kropslige praksisser kan være nøglen ud af en destruktiv livsstil. I bogen møder man både forskere, personlige fortællinger og erfaring fra praktikere, der fra hver deres stol fortæller om, hvordan de fleste mennesker kan skabe forandring i deres liv med de rette værktøjer. Det er fx historier om nogle af de mest hårdkogte kriminelle, som ofte er blevet opgivet af systemet – men som efter modvilligt at have takket ja til et kursus med fokus på at forløse stress gennem åndedræt og yoga kan berette om voldsomme forandringer og en ny styrke, der gør dem i stand til at bygge en ny tilværelse op. Bogen er relevant for dem, der beskæftiger sig med kriminalitet, misbrug og traumebehandling.

Turbine Akademisk. 184 sider. 249,95 kr.

Fri af angst. En forældrehåndbog

Af Barbara Hoff Esbjørn, Bianca Munkebo Christiansen og Sonja Breinholst Det er svært at være forældre til et barn med angst. Det er afsættet i denne håndbog, der fungerer som en håndstrækning til netop forældre, der har et ængsteligt barn. Forældre til børn med angst er ofte usikre på, hvordan de bedst kan hjælpe deres barn – men forældrene er vigtige, fordi de kan styrke barnets modige adfærd, hvis

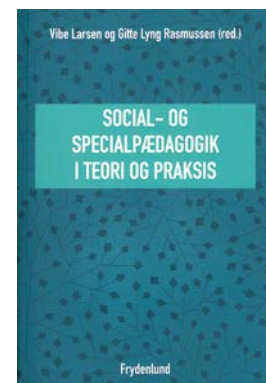
de får den rigtige information om, hvordan man gør det. Bogen er opdelt i tre hovedafsnit, der beskriver angstens udtryk, hvordan man kan forebygge angst hos sit barn, og hvad kognitiv adfærdsterapi går ud på. I den første del bliver man klogere på, hvad forskellen er på, når et barn blot er ængsteligt, og hvornår der er tale om en decideret angstlidelse. Del to byder på konkrete anvisninger baseret på praksiserfaringer fra Center for Angst, hvor bogens tre psykolog-forfattere alle har solid teoretisk og praktisk erfaring med behandling af børn. Og endelig fungerer bogens tredje del som en form for opslagsværk, som man kan bruge, hvis ens barn går i kognitiv adfærdsterapi.

Akademisk Forlag. 167 sider. 249,95 kr.

Social- og specialpædagogik i teori og praksis

Af Vibe Larsen og Gitte Lyng Rasmussen (red.) Siden 2014 har social- og specialpædagogik været én fælles specialisering. Nu kommer den første lærebog, der er tilpasset ændringerne og binder de to områder sammen. Ifølge forfatterne giver bogen dog ikke noget entydigt svar på, hvad social- og specialpædagogik er eller bør være – hverken for sig selv eller sammen. Men den lægger op til en diskussion af det pædagogiske arbejde inden for området samt til en faglig og kritisk diskussion af, hvad fagområdets opgave og funktion fremadrettet skal være. Bogen handler om vigtigheden i at kunne anlægge forskellige perspektiver, om forskellige forståelsesformer og om, hvor vigtigt det gode møde mellem mennesker er. Opbygningen er enkel – først teori, så praksis. Begge dele fokuserer på fagets tre overordnede målgrupper: Børn og unge med særlige behov, mennesker med sociale vanskeligheder og mennesker med psykiske og fysiske funktionsned sættelser. Lærebogen henvender sig i høj grad til studerende og har da også som mål at lægge grunden til den studerendes arbejde med social- og specialpædagogik. De mange forfattere, der har bidraget til bogen, er alle ansat ved danske professionshøjskoler og universiteter eller har mange års praktisk erfaring inden for det social- og specialpædagogiske felt.

Frydenlund. 341 sider. 299 kr.

SORTERET MAGASINPOST. ID-NR. 41012
Socialpædagogernes Landsforbund, Brolæggerstræde 9, 1211 København K

FRA ARKIVET

NR. 17 / 2017 / 22. DECEMBER

FOTO: COLOURBOX

OK-krav sødet med honninghjerter

Af Lea Holtze, lthe@sl.dk

For ti dage siden udvekslede forhandlingsfællesskabet overenskomstkrav med arbejdsgiverne. Julefreden har efterfølgende for alvor lagt sig, og alle parter kan se frem til at mødes om forhandlingsbordet, når vi tager hul på det nye år.

Men så ordentligt og uden julerabalter er det ikke altid gået for sig.

Et kig i julearkiverne afslører, at en hel nissebande af socialpædagoger fra hele landet i fordums tid troppede op fire dage før jul hos Kommunale Tjenestemænds Udvalg (KTU) – som senere blev til KTO, der nu er fusioneret med Sundhedskartellet og er blevet til Forhandlingsfællesskabet. Nissebanden var anført af Orion Brass Brand og mødte repræsentanterne med rap-sang, trillefløjter og slagordene: 'Goddag, goddag, I skal sige ja, til 35-timers ugen i dag'.

Formålet var klart, berettede Socialpædagogens rapporter fra stedet:

'Pædagoger fra SL og Pædagogisk Kartel og arbejdsloste fra flere organisationer ville lige minde

deres repræsentanter om, at når de på KTU's repræsentantskabsmøde skulle udtage de generelle OK-krav, så burde de huske på, at medlemmerne lægger størst vægt på 35-timers kravet', står der i artiklen.

Nissebanden, med overnise Knud Byskov i spidsen, forklarede repræsentanterne, at de var nødt til at tage det sure med det søde. Det søde var de honninghjerter, der blev båret frem på fade, hvor '35 timer NU!' stod skrevet i glassur. Det sure var, at der forud for KTU's repræsentantskabsmøde var svirrende rygter om, at KTU ville lande en udvandet udgave af arbejdstidskravet.

Og det viste sig at holde stik – på trods af, at de fremmødte socialpædagoger uddelte løbesedler, hvor man kunne se, at der blandt medlemmerne af KTU-organisationerne var et klart flertal for at stille krav om 35-timers arbejdsuge med fuld løn- og personalekompensation.

Kravet kom til afstemning. Men kvasten på nissehuerne pegede nedad – repræsentanterne for bl.a. HK og Dansk Kommunalarbejderforbund (der senere blev til FOA, *red.*) stemte imod deres egne medlemmers ønsker. ■

Hvornår var det nu?

Socialpædagogen er – ganske vist under flere navne – udkommet siden 1941. Vi har været i arkiverne og har fundet teksten her på siden i en af de gamle udgaver.

Men hvornår stammer reportagen fra?

A: 1985. B: 1975. C: 1980

Se svaret på foregående side